PÍSECKÝ SVĚT

www.piseckysvet.cz 22 / 2021 19. listopadu – 2. prosince

Každé dva týdny 6 000 výtisků v Písku, Protivíně, Čimelicích a širém okolí ZDARMA

Martin navzdory pandemii dorazil na bílém koni...

Z obsahu:

AKTUÁLNĚ: Zprávičky z Písku a okolí

PŘÍRODA: Chemický útok – Karel Pecl o kroužkování

POZVÁNKY: Šaškův syn v píseckém divadle

ROZHOVOR: Jan Měšťan a Antonín Sekyrka – Ještě jsme tady

...a v Písku byl přivítán tancem

MILÁ ČTENÁŘKO, MILÝ ČTENÁŘI – mohl bys postrádat 50,- Kč měsíčně?

Pokud se Vám Písecký svět líbí, prosím podpořte nás aspoň pár korunami – POMOZTE udržet tyto nezávislé noviny a web *www.piseckysvet.cz*

Nejsme příjemci žádných dotací a nejsme propojeni s žádnou politickou ani jinou zájmovou skupinou. Jsme tu pro občany, na podporu transparentnosti radnice, různorodosti občanských a kulturních aktivit, neziskovek a charity, pro rozmanitost názorů a ekologickou osvětu.

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový či jako měsíční příkaz – můžete zaslat na účet č. 78 31 003 001 / 5500

(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)

VELMI DĚKUJEME všem, kteří nás podpořili nebo dokonce podporují pravidelně.

Každý dárce může od redakce získat potvrzení o daru pro neziskovou organizaci

PÍSECKÝ SVĚT – ceník inzerce od 1. 1. 2020

- celobarevný regionální kulturně-zpravodajský čtrnáctideník s pestrým obsahem
- vychází každý druhý čtvrtek, náklad **6000 ks,** okamžitě distribuován **ZDARMA**
- distribuce v Písku a v regionu Písecka od Čimelic po Protivín
- v elektronické podobě volně dostupný a archivován na *www.piseckysvet.cz*

– CENY JSOU KONEČNÉ, v Kč, nejsme plátci DPH.

TIŠTĚNÁ INZERCE: základní ceny + rozměry

(vždy šířka x výška v centimetrech; základní sazba je třísloupcová, šířka sloupce 6,5 cm)

- **590,- 1/16 strany** = **6,5 x 4,7 cm** *(„vizitka“)* *nebo* **13,5 x 2** *cm (banner přes dva sloupce)*
- **1050,- 1/8 strany** = **6,5 x 10** *cm* *nebo* **10 x 6,5** *cm nebo* **13,5 x 4,2** *cm*
- **1950,- čtvrtstrana** na šířku nebo na výšku = **13,5 x 9,7** *cm nebo* **10 x 13** *cm*
- **2600,- třetina** = **6,5 x 26,5** *cm* *(celý 1 sloupec) nebo* **20,4 x 8,5** *cm (celý podval)*
- **3600,- půlstrana** na šířku n. na výšku = **20,4 x 13** *cm,* **10 x 26,5** *cm nebo* **13,5 x 20** *cm*
- **6900,- celá strana** = **20,4 x 26,5** *cm*

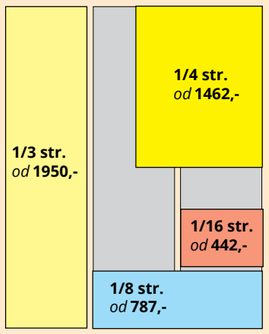

Dále dle dohody: jiné rozměry inzerátů, **PR články a rozhovory, politické kampaně.**

Grafické zpracování inzerce (návrh + dvojí korektura): *dle náročnosti* **300 – 1500**,- *Kč.*

SLEVY: opakování 3 x – sleva **10 %;** opakování 5 x – sleva **15 %**

CELOROČNÍ inzerce (resp. 24 vydání po sobě): sleva 25 %

– tzn. ceny pro celoroční partnery : 1/16 strany: **442,-** 1/8 strany: **787,-** čtvrtstrana: **1462,-** třetina: **1950,-** půlstrana: **2700,-** strana: **5175,-**

PŘÍPLATKY: titulní strana: +200 %; zadní strana: +100 %; str. 2: +50 %; *str. 3 obvykle neposkytujeme;* **str. 4 a 5: +25 %**

INZERCE NA WEBU

- v rámci celoroční spolupráce propagace na *www.piseckysvet.cz* **ZDARMA** dle dohody.
- **BANNER** s prolinkem: 1.100,- / měsíc
- **KOMERČNÍ ČLÁNEK:** 550,- / jednorázové publikování
- **KOMERČNÍ** řádkový inzerát: 100,- / měsíc

***inzerce@piseckysvet.cz,* tel. 607 777 993** *(i SMS, ozveme se Vám obratem)*

PIŠTE NÁM své názory!

RÁDI přijímáme dopisy, náměty, polemiky i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na předání písemné verze na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat také na ***www.piseckysvet.cz.***

PÍSECKÝ SVĚT vychází v nákladu 6000 kusů a je distribuován ZDARMA. Další čísla vyjdou ve čtvrtek 2. a 16. prosince. Uzávěrka inzerce vždy v pondělí před vydáním.

Časopis si můžete pravidelně vyzvednout na mnoha desítkách distribučních míst.

Seznam hlavních distribučních míst

- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Infocentrum ve Sladovně, Velké nám. 113/1
- Kulturní dům Písek, nábř. 1. máje 1605
- TRAFIKY V CENTRU MĚSTA
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul. 431/28
- Plavecký bazén, Ostrovní 2257/1
- Zimní stadion, Na Výstavišti 493
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Dům dětí a mládeže Písek, Švantlova 2394
- Základní umělecká škola, Nádražní 1032/27
- Natural, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. a Janáčkova ul.
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Ráj sýrů Drlíčov, Pekařství U Slona
- Pekárna Pekar, Pekárna Bernartice – Racek
- Samoobsluhy COOP, POGRR, Pramen, Spar
- ČIMELICE – prodejna Jednota (Coop)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket Pramen
- PUTIM – obecní úřad, vlakové nádraží ČD

PÍSECKÝ SVĚT

Číslo 22/2021, redakční uzávěrka: 17. 11. 2021

Evidenční číslo MK ČR E: 211 63

ISSN 2464-7519

Vydává **Občanské sdružení Písecký svět, z.s.**, IČ: **22827765**, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.

Web: *www.piseckysvet.cz*

e-mail *redakce@piseckysvet.cz.* Bank. spojení: **5015117001/5500** (Raiffeisenbank)

REDAKCE: Mgr. **Zdenka Jelenová** *(tištěné noviny)*, e-mail: *jelenova@piseckysvet.cz*

Ing. arch. **Martin Zborník** *(webové stránky)*, e-mail: *zbornik@piseckysvet.cz*

Telefon do redakce a inzerce: 607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (není-li výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři.

Přetiskování obsahu POVOLENO, ALE POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2021

Máte vlastně už budku nebo krmítko?

Před zimou je dobrá doba na čistění budek. Nic na tom není, prostě všechno z budky vymeťte. Ptáci si na jaře nanosí výstelku znovu. A jako dárek můžete teď koupit budku nebo krmítko z Makova. Podpoříte tím naši stanici a uděláte radost! Více o možnosti nákupu najdete na stránkách ***www.makov.cz*** v sekci „Chcete nás podpořit – Budka pro Makov.“ ***Záchranná stanice živočichů Makov***

KVĚTY VLČÍCH MÁKŮ *ozdobily 11. listopadu okolí památníku letců v Palackého sadech. Připomněly Den válečných veteránů. Vzpomínkové akce, jíž se zúčastnila starostka města Eva Vanžurová, zastupitelé Michal Čapek a Jiří Lejčar, členové Jednoty Československé obce legionářské Písek, senátor Jaroslav Větrovský či žáci a pedagogové ZŠ J. K. Tyla.* ***-MÚ-***

ŠEMÍK SÁZEL: *V sobotu 6. listopadu se na Hradišti sešli členové divadelního spolku Šemík a jejich přátelé, aby v rámci PARO projektu „Krajinou Jana Cimbury“ vysázeli celkem 71 ovocných stromů.*

Svět plný otazníků

„Globální vesnice uniklých sdělení“ – tak nazývá současný svět filozof Václav Bělohradský. Zamýšlel se tuhle v jedné rozhlasové besedě nad současnou situací a nad tím, zda naše společnost potřebuje vůdce, anebo spíš osobnosti, které jsou schopné spolupracovat, komunikovat, hledat kompromisy... Pravda je, že žijeme ve světě, který je čím dál více a nesmiřitelněji rozdělen. Antibabiš, antivaxeři, anti... Říkáme ANO / NE – ale nediskutujeme často vůbec o tom, proč.

A pak ty otázky, které se na nás hrnou ze všech možných stran – přečtěte si dnešní zamyšlení Rosti Homoly na str. 21. Otázky – otázky – otázky. Často bez jakýchkoliv smysluplných odpovědí. A tak často tápeme. A hledáme. A čekáme... Mnozí možná na nějakého ideálního a silného člověka, který vše vyřeší za nás. Doufejme, že se žádná taková pevná ruka neobjeví!

Jo, a zvítězí někdy pravda a láska? To je na nás. Rozhodně nesmíme rezignovat, ale můžeme si to vzít za své celoživotní poslání, výzvu. Protože pravda sama nezvítězí nikdy.

ZDENKA JELENOVÁ

Sv.Martin přišel i do SD Světlo

I přes proticovidová opatření přišel svatý Martin do SD Světlo. Děti z 12. MŠ, které dlouhodobě spolupracují s SD Světlo, vyrobily bílého koně, na kterém každý rok přijíždí svatý Martin.

Ti nejmenší ve spolupráci s předškoláky upekli slavnostní svatomartinské rohlíčky a společně se svými učitelkami je pak všichni společně předali klientům SD Světlo, kteří si na nich pochutnali při odpolední kávičce – a mohli přitom zavzpomínat na společná setkání plná smíchu a radostí.

Doufejme, že tato nepříznivá doba rychle uteče a setkáme se na Vánoční besídce.

Krásné podzimní dny přejou babičkám a dědečkům děti společně se svými učitelkami z 12. MŠ!

Pavlína Houšková, 12. MŠ při ZŠ T. Šobra Písek

Náš černý čáp na Krétě!

Na konci října začala z vysílačky našeho krétského čápa odcházet podivná data. Vypadalo to, že nelétá a pohybuje se na malé ploše. Mohl být tedy ve velkých problémech... A tak jsme využili sílu IG pomocníků, nakonec vlastně pomocnic. Po krátké komunikaci se na poslední místo signálu vydaly a čápa u potůčku našly. Naštěstí vypadal v pořádku a popolétl. MOC rád bych jim poděkoval za skvělou rychlou a určitě i náročnou práci! V případě nouze mohly čápa odchytit a zachránit.

Pak přišla z jiného místa Kréty fotka našeho čápa a vykračuje si pěkně. Tak mu, prosím, držte palce, jeho zálet na Krétu je velmi ojedinělý a bůhví, jak to dopadne.

LIBOR ŠEJNA, Makov. Foto Crete Wildlife

Písecký svět překonal za 12 let mnohé, je tu s vámi už dlouho – a všem vám děkuje!

Množství dotazů se na redakci Píseckého světa sesypalo poté, co prosákla na veřejnost „zaručená zpráva“, že Písecký svět končí. Dobré duše donesly, že se zaradovali někteří písečtí radní a asi ještě více úředníků. Velká část reakcí spočívala v dotazu, jestli je možné něco udělat pro oddálení konce tohoto projektu. Tak jsem se rozhodla dnes a tady, u příležitosti vzpomínky na sametovou revoluci, poodkrýt redakční karty…

Spolek Písecký svět jsme založili v roce 2009, já jakožto tehdy dojíždějící redaktorka pražského publicistického vysílání České televize, kolegyně Magda Myslivcová (moje dávná spolužačka z prvních ročníků ZŠ Husova a pak na gymnáziu) a třetím „parťákem“ se stal písecký architekt a občanský aktivista Martin Zborník, který krom chlapské záštity nabídl značné zkušenosti v oblasti zakládání a vedení občanských sdružení – a tak jsme ho úspěšně nominovaly na předsedu. Je jím dodnes.

Časem se přidávali někteří další spolupracovníci, postupně zase z velké části mizeli, stěhovali se, někteří začali s politikou... Jednu chvíli jsme získali poměrně velký grant spřátelených Norských fondů, pár desítek tisíc korun svého času přispěla Nadace Karla Janečka, odborně nám pomáhal Ekologický právní servis *(tehdy výborná neziskovka plná zapálených mladých právníků, která se bohužel postupně „profesionalizovala“ v poněkud neprůhlednou strukturu zvanou Frank Bold).*

Časy se mění, spolupracovníci také. Jádro zůstávalo až do konce roku 2019, kdy se jedna ze tří rozhodla s Píseckým světem skončit. Důvody nechci rozebírat, byly její osobní, rodinné a kdoví jaké všechny. Každopádně pro zbytek týmu to byla rána, kterou bylo dosti nepředstavitelné zacelit. Magda působila jako velmi šikovná a pracovitá ekonomická duše redakce, měla na starost především kontakt s inzerenty a všechny ekonomické souvislosti existence Píseckého světa. Osiřeli jsme, ale rozhodli jsme se, že zatím to ještě nevzdáme. V širším okruhu redakce totiž mezitím vzniklo pestré společenství přispěvatelů a nejrůznějších osobností, jimž připadala existence „svobodného prostoru pro vaše názory“ smysluplná.

Přišel začátek roku 2020 a nám se dařilo noviny a web dál udržet, stejně jako většinu pravidelných inzerentů, ba přibývali i noví. Bohužel všichni víme, že jaro 2020 mělo být přelomové. Tehdy se nám ještě podařilo vše držet, velmi aktivně jsme se zapojili do podpory tehdejší veliké vlny občanské sebeobrany a vzájemné podpory – Martin Zborník byl mezi prvními, kteří rozížděli výrobu a distribuci šitých látkových roušek, spolupracovali jsme s Athelasem a píseckými hasiči, povzbuzovali jsme naše čtenáře, snažili se být platformou pro výměnu informací a kontaktů…

Pandemie pokračuje, přituhuje...

Jarní i podzimní vlnu 2020 Písecký svět přežil, i když jsme postupně přišli o značnou část inzerce. Někteří podnikatelé se dostali do kritické situace, na jiné jsme prostě jen neměli dost času, abychom je řádně „opečovávali“, kulturní akce byly zakázány. Chyběl nám člen týmu, který by bděl nad ekonomikou – a na opakované výzvy se nikdo nový nenašel. Nastal další, už poměrně kritický 2. rok nové kovidové historie lidstva. Mizela občanská vzájemnost, mezi lidmi se rozšiřovala spíše apatie, deprese, někdy i vzájemná bezohlednost a agrese – i o tom všem svědčí texty, které se postupně na stránkách Píseckého světa a v diskusích na webu objevovaly…

Zároveň ale sílí podpora malých dárců, kteří vyslyší naše prosby a začnou redakci pomocí transparentního účtu posílat třeba „jen“ pár desítek korun měsíčně. **NESMÍRNĚ si této podpory vážíme a dlouho nám dodávala energii pokračovat. Bohužel vzhledem k šestitisícovému nákladu se těchto podporovatelů zatím našlo příliš málo – několik desítek. Kdyby jen každý desátý čtenář poslal padesátikorunu měsíčně, stačilo by nám to k přežití. Anebo kdyby se našlo pár píseckých firem, podnikatelů, kteří by chtěli občanskou platformu podpořit pravidelným inzerátem či darem neziskové organizaci...**

Členové redakce už dlouho dělají téměř všechnu redakční práci zdarma, dobrovolnicky, jako své zvláštní hobby. Ovšem tiskárně je třeba faktury uhradit včas, náklad z Prahy se zadarmo nepřiveze, profesionálnímu grafikovi je třeba zaplatit alespoň minimální dohodnutou částku *(a díky, že to za ni vůbec v tom obvyklém stresu před uzávěrkou dělá! ;-))*, distribuce na několik stovek míst vždy ve čtvrtek dopoledne se také zadarmo neodehraje.

Jaká nás čeká budoucnost, lze odhadnout, ale:

...Chtěla bych tu osobně poděkovat několika milým lidem, kteří nás po celou dobu vydávání Píseckého světa podporovali:

- **Panu řediteli Prácheňského muzea Jiřímu Práškovi** – a jeho výbornému týmu, z něhož vzešlo několik pravidelných externích autorů PS...
- **Panu řediteli naší skvělé Městské knihovny Písek Romanu Dubovi**, pod jehož vedením se knihovna stala komunitním centrem desítek podnětných akcí, přednášek, občanských aktivit a skutečně přispívá k rozvoji občanské společnosti...
- **Panu řediteli Sladovny Adamu Langerovi**, jenž v průběhu naší existence vystřídal předchozí, rovněž oblíbenou ředitelku **Terezu Dobiášovou** *(posíláme jí a celé její nové rodině na Šumavu srdečný pozdrav a vzpomínku na mnohé povedené společné akce v Písku!).*
- **Panu řediteli Centra kultury města Písek Josefu Kašparovi**, který si naše médium rovněž zvolil pro medializaci různorodých akcí a projektů CKmP a dlouhodobě s námi v minulosti spolupracoval.
- A pozdrav posílám rovněž do Protivína, kde velmi úspěšně vede tamní kulturní centrum **paní ředitelka Sylva Karfíková**.

Teď by mohla – a měla! – následovat řada dalších jmen našich spolupracovníků a přispěvatelů, kteří se na stránkách Píseckého světa v těch dlouhých 12 letech prezentovali, psali o tom, co je těší či trápí, věnovali se písecké historii i současnosti, chlubili se skvělými výsledky dobrovolnických neziskových aktivit, přispívali zprávami z píseckých škol a školek, ale také třeba přibližovali, čím žijí písečtí podnikatelé a firmy… DÍKY!

ZDENKA JELENOVÁ

V letech 2015 – 2016 sídlila redakce Píseckého světa na Velkém náměstí, kde se konaly i pravidelné porady s externími spolupracovníky a pravidelnými přispěvateli (foto), stejně jako setkání píseckých neziskovek.

Jednou budem dál (?) – písecká reflexe po dalších dvou letech...

Připomínáme 32. výročí sametové revoluce a zároveň je tomu již 12 let od chvíle, kdy jsme se spolu s Magdalenou Myslivcovou a Martinem Zborníkem rozhodli spustit náš web *piseckysvet.cz* jako otevřený svobodný prostor pro veřejnou diskusi nad regionálními tématy. V té době zde nic takového neexistovalo. Sociální sítě byly v plenkách, neměly potřebnou místné uživatelskou základnu, facebookových skupin věnujících se píseckým tématům bylo jak šafránu...

Jeden z prvních článků, který kolega Martin Zborník před 12 lety, přesně 24. 11. 2009, publikoval na našem novém webu, se jmenoval **Jednou budem dál – písecká reflexe**. Ta byla učiněna na pozadí stejnojmenného projevu tehdy ještě žijícího exprezidenta Václava Havla, proneseného 14. listopadu 2009 u příležitosti oslav 20. výročí sametové revoluce, v němž bilancoval dosavadní vývoj a zároveň nastínil svou představu, jak by to mělo vypadat v roce 2029...

VÁCLAV HAVEL tehdy v projevu „Jednou budem dál“ mj. řekl: *„Základem demokracie je občanská společnost. Jsou to nejrůznější typy sebestrukturace společnosti zdola. Tedy tvorba a práce institucí do jisté míry samostatných, nezávislých plně na státu, jde o život spolkový, život akademický, neziskové organizace, církve, odbory, ale v určitém smyslu i o samosprávu komunální i krajskou. Člověk je tvor společenský a občanská společnost mu umožňuje svobodně se sdružovat s jinými, a tudíž tvořivěji či autentičtěji žít. Zároveň významně přispívá ke stabilitě státu. Je to totiž mimo jiné nejlepší obrana proti každému pokusu uzurpovat moc...“*

A jak to bylo v Písku?

Martin Zborník tehdy zhodnotil: *„V Písku se povedlo v 90. letech obnovit a nově založit množství spolků, občanských sdružení, o.p.s, nadací a církevních společenství působících v oblasti sociální, kulturní, sportovní, výchovně-společenské, zájmové apod. Fungující občanská společnost má ale i organizace usilující o dosažení společenských či politických změn. Na Písecku se tento druh organizací za 20 polistopadových let fakticky nerozvinul. A právě proto jsme se v roce 2009 rozhodli založit Písecký svět jako svobodný prostor pro vyjadřování všech slušných názorů. Nechtěli jsme, aby tehdy zažitá praxe netransparentního rozhodování města, skrytě před zraky veřejnosti, se nadále pokoutně provozovala na radnici a v zastupitelstvu při správě věcí veřejných. Proto jsme před obecními volbami v roce 2010 vstoupili do dialogu s kandidujícími stranami a získali jsme od nich předvolební příslib ve formě přijetí Protikorupčního desatera a Semilské výzvy. A vymáháním těchto závazků plnit zásady transparentnosti po volbách jsme přispěli k otevírání naší radnice.“*

Generální stávka 27.listopadu 1989 na píseckém Velkém náměstí. Archiv Prácheňského muzea

Vzpomínka na aktivity Píseckého světa v roce 2014

V následujících letech se situace postupně měnila k lepšímu – nepochybuji, že do určité míry se o to zasloužila i aktivita Píseckého světa a všech jeho spolupracovníků. Zveřejňovali jsme otevřené názory na nejrůznější, často kontroverzní a problematická témata, začali vydávat tištěný občasník, z něhož postupně vznikl tento pravidelný čtrnáctideník. Pořádali jsme hojně navštěvované předvolební diskuse všech kandidátů **„Písecký předvolební kotel“** i pozdější veřejné debaty ve Sladovně **„Občan versus politik“**, – např. o tehdy kritizovaném systému podpory sportu, o plánované *(a dosud stále neuskutečněné...)* revitalizaci centra města, o projektu singltreku v Píseckých horách, o spolupráci velkých kulturních organizací a nezávislých kulturních aktivit, o novém bazénu *(achjo...)*, o práci odborných komisí rady města atd.

Získávali – a obratem zveřejňovali – jsme informace, které se kdosi snažil držet pod pokličkou. Píseckou radnici se postupně podařilo otevřít, dnes je běžné, že si každý občan může přečíst před jednáním rady či zastupitelstva projednávané materiály (sic občas mírně očesané o podstatné informace pod rouškou mantry GDPR...). Málokdo si dnes vzpomene, že ještě v roce 2009 si mohli tyto materiály na radnici u paní tajemnice vyzvednout „na flešku“ jen dopředu domluvení „spolupracující“ novináři – a kolegyni Magdalénu stálo tehdy mnoho energie, než jsme se k nim propracovali rovněž. A když jsme je pak začali transparentně zveřejňovat, bylo z toho tehdy značné pozdvižení :-). No, a nakonec to s velkou slávou začal konečně dělat městský úřad sám na svém webu!

Dokončení na str. 6

Jednou budem dál (?) – písecká reflexe po dalších dvou letech...

Dokončení ze str. 5

Větší transparentnost radnice a dostupnost většiny materiálů bohužel nepřivedla příliš velké množství občanů k zájmu o věci veřejné, v tomto předpokladu jsme se opravdu mýlili. *(Díky ovšem za naši akční spolupracovnici Michaelu Šťastnou...).* Vlastně měl do určité míry pravdu jeden tehdejší zastupitel, když se s úsměškem tázal: *„A vy si myslíte, paní redaktorko, že to opravdu bude někoho zajímat?“* V průběhu dalších let se ukázalo, že vskutku jen málo občanů má čas a chuť věnovat se věcem veřejným, zajímat se o to, kdo a jakým způsobem řídí toto město a rozhoduje o jeho budoucnosti.*„Můžeme o tom vést spory, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je asi tak všechno, co se s tím dá dělat.“* – Jára Cimrman

Ve svých snahách jsme tak zůstávali po celou dobu existence Píseckého světa poměrně osamoceni. A jak dodal Martin Zborník: *„Zároveň se dosud setkáváme s nepochopením smyslu této otevřené platformy. Nezávislá, nepolitická sdružení či neformální skupiny tohoto druhu zde ale konečně začínají vznikat, v poslední době například spolek Voda a zeleň v Písku.“* Že by se ovšem v Písku ledy skutečně daly do pohybu a občanská společnost se probudila, k tomu bohužel ve větší míře nedošlo. Počty občanů zapojených do činnosti politických stran či věnujících se občanské aktivitě zůstaly celkově nízké. A tak vlastně stále menšina obyvatel rozhoduje o věcech veřejných, bez vnější účinné reflexe a kontroly. Jednu dobu se o výraznější změnu a přitáhnutí pozornosti občanů snažili písečtí piráti, zdá se bohužel, že nakonec bez reálného výsledku.

Před dvěma lety Marin Zborník hodnotil i tehdy novou radniční koalici: *„Zatím působí dost bezradně. Zvládá běžnou agendu, avšak strategická rozhodnutí týkající se například bazénu nebo kasáren se jí ke zdárným koncům posouvat nedaří. Zatím nenašla stabilní klíč podpory v zastupitelstvu, což může mít negativní dopady na celé město. Stále trvá zavedené pojetí uchopení moci, kdy o podstatných věcech často rozhoduje prakticky názor jednoho či dvou lidí z právě vládnoucí politické koalice, kteří připravují materiál pro ostatní zastupitele. Ten je mnohdy účelově zkreslen za účelem dosažení požadovaného výsledku. Není totiž možné očekávat, že 27 našich volených zastupitelů je odborníky ve všech oblastech, o kterých musí rozhodovat, a že ve svých útlých partajích mají odborníky na daná témata a zároveň jsou ochotni jim naslouchat.“*

Změnilo se od té doby něco? Nemyslím. Veřejná projednání záměrů města se často dělají s veřejností jen na oko, nad hotovými věcmi – a doba vládních protipandemických restrikcí k tomu samozřejmě ještě výrazně přispěla, lze na ni víceméně svést cokoli.

Od svého vzniku jsme nabízeli všem slušným zájemcům prostor pro (často kritickou či až investigativní) reflexi dění ve městě. Slovy Martina Zborníka: *„To samozřejmě ti, kteří právě na radnici vládnou, v lásce nemívají – a okamžitě si vás zařadí mezi problémové, nebo dokonce „vše sabotující“ potížisty, kterým je nejlepší se obloukem vyhýbat, nebo je začít ignorovat – „Ono to vyšumí.“ Mnohdy je však opak pravdou, protože toho času opoziční politici se často chopí příležitosti a náš prostor rádi využívají. Problém nastává, když se role obracejí a opozice se dostane k moci. Politici pak velmi rychle přehodnocují svou předchozí vstřícnost a v dikci hesla „Makáme – nezdržujte!“ se rychle odmlčí a přestanou své kroky prodiskutovávat s veřejností, aby se náhodou něco neprořeklo a nezhatilo to jejich plány… Na to jsme si museli před a po komunálních volbách v letech 2010, 2014 i 2018 prostě zvyknout.“*

Co dodat? Snad se i v Písku, někdy v budoucnu, podaří vybudovat silný a sebevědomý segment občanské společnosti. Bez něj naše demokracie dobře fungovat nebude. Václav Havel v projevu v roce 2009 ještě řekl: *„Občanská společnost se po desetiletích potlačování či neexistence rodí těžko a dlouze. Za dvacet let bude daleko rozvinutější než dnes. Stát se jí nebude bát, ale bude na ni naopak hrdý. A bude jí vycházet vstříc. Například tím, že určité procento daní budou moci občané i organizace posílat rovnou neziskovým subjektům, které si sami vyberou, tedy bez nákladného a centralistického prostřednictví státního rozpočtu.“*

Těch zmíněných dvacet let ovšem už z větší části uplynulo... Architekt a předseda Píseckého světa Zborník dodává: *„Ke zlepšení dojde až v okamžiku, kdy zvolení zástupci budou své veřejně svěřené funkce vykonávat v zájmu občanů, budou jim naslouchat, budou je aktivně zapojovat do tvorby koncepcí a návrhů, například veřejnými debatami, průzkumy, anketami, podílením se na tvorbě zadání, otevřenými debatami nad rozpracovanými tématy apod. A budou poté veřejností předkládané podněty respektovat.“*

Stránka z Kroniky města Písku

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová při své nynější návštěvě České republiky prohlásila, že demokracie a její instituce nyní čelí útokům, podkopává je egoismus, populismus, extremismus a také dezinformace, propaganda a negativní vliv sociálních médií. Pokoušejí se podle slovenské prezidentky narušit to, co je pro demokracii esenciální – mezilidskou důvěru a soudržnost společnosti. Ano, **naše demokracie je ohrožována naším egoismem**. Samozřejmě, každý řešíme své vlastní problémy – ekonomické, sociální, zdravotní, zdražování energií... Listopad 1989 nám zajistil svobodu cestování, názoru, tisku, svobodu volit, rozhodovat a jednat „podle své vůle“ a nést za to přiměřenou odpovědnost. Co děláme, každý z nás, pro to, abychom si ji uchovali i do budoucna? A abychom ji co nejlépe využili pro dobro a lepší budoucnost pokud možno všech?

ZDENKA JELENOVÁ,
s využitím textů Martina Zborníka z let 2009 a 2019.

INZERCE

Napište nám svůj názor!

Rádi přijímáme dopisy, náměty i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na osobním předání na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat též na ***www.piseckysvet.cz.***

Vánočním stromem bude letos dvacetimetrový smrk pichlavý

Velké náměstí bude od začátku adventu po Tři krále zdobit zhruba dvacetimetrový smrk pichlavý, který roste v ulici Jiřího Srnky. Pracovníci Městských služeb Písek ho na tradiční místo nainstalují v úterý 23. listopadu.

Ráno ho budou muset porazit, potom bude následovat jeho transport městem. *„Letošní vánoční strom zaujme nevšedním vzhledem, je totiž užší a vyšší, než bývalo v uplynulých letech zvykem. Někteří občané jeho vzhled dokonce připodobňují k věži děkanského kostela. Jsem rád, že jej Písečtí vzali za svůj a neporovnávají ho se vžitými stereotypy,“* řekl **koordinátor městské zeleně Ondřej Kofroň**. Díky tvaru a velikosti stromu na něm lépe vynikne osvětlení a ozdoby, které mohou být místěny hustěji.

„Vánočními stromy bývají vždy dřeviny, které již činí značné obtíže nebo dokonce určitou škodu. Kvůli nevhodnému stanovišti je jejich perspektiva často zkrácena a projevuje se to i na jejich vitalitě. Ne vždy však bývá snadný jejich výběr. Kromě vzhledu musí být strom též dobře dostupný pro jeřáb a ostatní techniku,“ vysvětlil Ondřej Kofroň. Sehnat vzrostlé jehličnany, které by byly souměrné a dobře zavětvené, je podle něj stále obtížnější, a to

i vzhledem ke klimatické změně, která ve městě jehličnanům nepřeje. *„Jsme rádi, že byl městu opět nabídnut krásný strom, který by musel být stejně pokácený. Jeho dárcům za něj upřímně děkujeme,“* dodal Ondřej Kofroň.

V ulicích Písku se již objevuje slavnostní adventní výzdoba. V Karlově ulici visí světelné řetězy, dekorace jsou upevněny také na lampách veřejného osvětlení na Velkém, Alšově i Havlíčkově náměstí nebo v Heydukově ulici. *„Výzdobu instalujeme od začátku listopadu, aby byly všechny prvky na svém místě do začátku adventu,“* řekl Petr Šejnoha z Městských služeb Písek a dodal, že kromě centra města bude výzdoba také na nábřeží 1. máje nebo v okrajových částech města: *„Zdobíme také vánoční stromy u Václava, na Hradišti, ve Smrkovicích i Semicích.“* ***-MÚ-***

Divadlo Kalich: Sex noci svatojánské

Romantické a retro, příjemně konverzační, lehounce spirituální, zápletkově dokonalé a především velmi zábavné! Takové bude divadelní představení Sex noci svatojánské v pondělí 22. listopadu v Divadle Fráni Šrámka.

Herci z Divadla Kalich, v čele s vynikajícím Václavem Koptou v roli Andrewa a Barborou Munzarovou jako Adrianou, budou bavit všechny přítomné po více než dvě hodiny. Skvělá komedie Woody Allena vznikla podle stejnojmenného filmu. Jedná se o zábavnou a přitom rafinovanou hru o lásce a sexu, nejrůznějších vášních, předsudcích, a v neposlední řadě také o manželských trampotách. Vstupenky zakoupíte na pokladnách Centra kultury nebo online na ***www.centrumkultury.cz***.

INZERCE

Athelas: Mám v hlavě klubíčko (aneb pozvání na **Dekaton** 27. 11. 14:00)

Zvláštní. Vůbec mne nenapadá, o čem bych tak mohla tento týden psát. Svatý Martin je za námi, před námi doba adventní. A mezitím?... Šmankote! Mezitím se vlastně sejdeme na píseckém mostě 27. 11. 2021 ve 14:00 (ale řeknu vám tajemství, buďte tam dřív, ať si vyberete tu svou... cože svého?... Deku!)

Nevím, jak bych vám to řekla, ale já v současnosti žiju v moři dek, čtverců, klubíček a háčků. Když občas vystrčím hlavu, zjistím, že jsou kolem mě stále ti stejní skvělí lidé, kteří se na mně a na celý Athelas usmívají a pomáhají a prostě tady jsou. To je úleva. Zjistím, že v Athelasu stále pracují ti stejní úžasní lidé, pro které to celé děláme. Pro ně. Pro pacienty. Pro jejich blízké a pečující. Mám potřebu to vyslovit nahlas, aby to totiž nevypadalo, že jsme se přeorientovali na výrobu ručně pleteného zboží. Ne, stále jsme, pěkně prosím, Domácí hospic Athelas.

Budu dnes také velmi praktická a nezamýšlející se nad dobou, svobodou a vnitřním životem každého z nás. Prostě, někdy je čas na věci pozemské a organizační. Můj muž například trpělivě čeká, až se vrátí doba, kdy strčím ruce do hrnce a uvařím nějakou dobrou večeři. Díky, statečný Martine!

Jak to celé tedy vypadá v cílové rovince?

Chtělo by se mi říct, že jsme na konci, ale nádherné čtverce i deky se neustále vynořují z nejrůznějších koutů Písku i Čech, bafají na mne ve snu a my ještě pořád se ne a ne ocitnout v cíli. Když jsem si před asi 3 týdny myslela, že s největším úžasem pokryjeme obě zábradlí mostu, což je dvakrát tolik, než jsme původně předpokládali, po včerejším splétání v Městské knihovně se domnívám, avšak přesně nemám zdání, že těch dek bude kolem 150. Já vám nevím, kam je dáme! Důkladně jsme si Kačkou Šolců, tou statečnou duší, co se mnou plave již osm měsíců po té pletené řece, prohlédly konce zábradlí našeho mostu a …. světe div se, trochu nás to vyvedlo z míry, že ten most je kratší, než bychom potřebovaly. Nějak se nám „smrsknul". Ale jak říká Katka: *„To se vyřeší na místě."* Tak dobře.

Další praktickou otázkou zůstává, zda bude pršet. Na tu odpověď neznáme a představujeme si, jak si lidé budou odnášet ty patnáctikilové nacucané deky domů. Ale dobrá duše Kačka říká, že pršet nebude. Ne, nebude. Tak dobře.

Pak mám ještě další praktickou otázku. Zda jsme udělali dobré rozhodnutí a stanovili minimální částku za jednu ručně dělanou deku na 1.200Kč. Je to obrovsky moc. Zároveň je to dar pro hospic. Dar, který zajistí cenné hodiny péče pro naše pacienty. A při představě, že za tu práci, kterou to všechny ty neuvěřitelné ženy stálo, za to množství klubíček, času a práce… Nemohli jsme to udělat jinak. Část dek si necháváme jako dar pro ty, kteří se potřebují přikrýt laskavostí. A zbytku přejeme nové laskavé majitele. Tak dobře.

Dá-li pánBůh a zůstaneme všichni zdraví, přijede nás na most podpořit úžasná paní Veronika Freimanová, patronka naší obrovské deky. Je to žena tak vřelá a laskavá, že ta naše deka jásá radostí, kdo jí to vlastně drží palce. Odpolednem nás provede pan Ondřej Kaláb. Snad zůstane zdravých alespoň pár dětí z písecké ZUŠ a přijdou nám zazpívat. Ještě máme v rukávu maličko drobných hudebních jednohubek, ale protože v této době nic nedrží extra pohromadě, rozhodli jsme se, že celé to odpoledne bude překvapením. Tak trochu i pro nás. Přijďte, opravdu z celého srdce vás zveme. Myslíme, že projít se po tom mostě, třeba i v dešti, bude stát za to. Tak dobře.

Já osobně, až tam půjdu, pohladím každou z těch dek. Vzpomenu na všechny ty ženy, které se s námi zapletly do největšího a nejlaskavějšího díla všech dob. Já myslím, že budu plakat. Že ze mě nikdo nedostane ani slovo. Tak mi to odpusťte. A užijte si i sami pro sebe tu hřejivou náruč, kterou jsme všichni společně upletli. I tahle doba ji potřebuje.

Těšíme se na vás převelice,

KATKA LITERÁKOVÁ, KATKA ŠOLCOVÁ,
Domácí hospic Athelas a Dětský klub Pohádka

Domácí hospic Athelas Písek
774 85 84 87
kontakt@hospic-pisek.cz
www.hospic-pisek.cz

Ze zápisníku píseckých policistů

Krádeže a distribuce pervitinu se mu dařily dosti dlouho...

Písečtí kriminalisté zadrželi v úterý 9. listopadu muže, který má mít na svém kriminálním kontě rozsáhlou majetkovou trestnou činnost i distribuci pervitinu. Jde o osobu s kriminální minulostí, vyšetřovatel ve středu 10. listopadu zahájil trestní stíhání a vydal také podnět k návrhu na vzetí muže do vazby. Muž (1989) je stíhán pro trestné činy krádež a nedovolená výroba a jiné nakládání s psychotropními látkami a s jedy. V srpnu letošního roku měl na pokoji jedné z píseckých ubytoven odcizit mobilní telefon značky Samsung, powerbanku a sadu šroubováků. Dne 19. září měl krást v obchodním domě v písecké nákupní zóně, kde dokonce napadl pracovníka ostrahy, který ho přistihl. Den poté měl z automobilu na Karlově ulici odcizit peněženku s finanční hotovostí i platební kartou, kterou se poté pokoušet platit u obchodníků, což se mu nepovedlo díky včasné blokaci karty. Začátkem října si opět vybral zboží v obchodním domě a pokladnami prošel bez zaplacení, po odhalení pracovníky prodejny z místa utekl. V listopadu měl škodit ve společných prostorech panelového domu na třídě Přátelství, kde z kolárny odcizil elektrokolo. Další trestná činnost je z drogové problematiky. Od ledna 2021 měl na Písecku distribuovat pervitin, a to ve více než 100 případech. Na případu spolupracovali písečtí policisté a kriminalisté, vyšetřování stále pokračuje.

por. Mgr. Kamila Čuřínová Ingrišová, PČR

Kam jsme se ekonomicky posunuli od listopadu 1989?

U příležitosti výročí sametové revoluce by bylo dobré pravdivě se podívat na posledních 32 let. Ekonom David Marek v článku v HN už v roce 2019 napsal: *„V roce 1989 byl HDP na obyvatele v paritě kupní síly v relaci k Německu o jeden procentní bod vyšší než dnes. O kolik jsme se přiblížili k Německu? O nic. Je třeba si přiznat, že něco děláme špatně. Bez toho se nepohneme z místa a nezačneme dohánět vyspělejší země."* **Dnes po nezvládnuté pandemii a vyšší inflaci jsme na tom ještě hůře...**

To, že na tom nejsme moc dobře, jsem věděl, ale že polistopadový systém s tržní ekonomikou je na tom po 30 letech v čase míru a konjuktury o 1% hůř než státem řízené socialistické hospodářství v době studené války, mne překvapilo. Dnes po nezvládnuté pandemii a vyšší inflaci jsme na tom ještě hůř. A tak jsem si začal porovnávat parametry fungování státu před rokem 1989 s tím, co máme dnes, a zjistil jsem, že v mnoha ohledech jsme na tom opravdu velmi špatně. Rozhodně nechci chválit

minulý režim – já ani rodiče jsme nebyli nikdy příznivci komunistů. Pradědeček jako politický vězeň umřel v 50. letech ve vězení a to samozřejmě naši rodinu poznamenalo. Kvůli tomu ale přece nebudu slepý k hrubým nedostatkům současného systému a nebudu žít 50 let z toho: „Hlavně, že tu nejsou komunisti..."

Prý se máme nejlíp ze všech dob, ale podle faktů, jež uvedu, to pro celek a pro velkou část občanů neplatí. Tvrzení, jak se máme dobře, vychází pouze z pocitů. Srovnáváme jablka s hruškami, protože technologie mění způsob života a nelze jednoduše porovnat život tehdy a dnes jen podle počtu telefonů a aut v rodině. Je to stejné, jako kdybych tvrdil, že za 1. republiky jsme se měli hůř než za socialismu, kdy už místo suchého záchodu byl záchod splachovací. Mnozí říkají, podívejte se, jak máme proti socialismus barevnější ulice. Ve většině případů jsou to ale jen nabarvené fasády a nové střechy. Na víc lidé nemají peníze. Po 30 letech je spousta bytů a domů uvnitř v původním stavu. Mnoho lidí má stále v paneláku umakartová jádra a ve zděných domech koupelny ze 60. let.

VÝSTAVBA: v letech 1959-1989 se v Písku postavila řada velkých projektů: dva kulturáky, zimní stadion, autobusové nádraží, bazén s venkovní padesátkou, 5 velkých sídlišť, spousta bytových domů, 4 školy, 4 školky, 2 teplárny, 3 mosty, velké kino, úpravna vody, ČOV. Po roce 89 se nepostavilo v Písku nového vlastně nic. Doběhla dostavba Dukly, postavil se Titanik a pár bytových domů pro ty nejbohatší, pár kruhových objezdů, houpající se lávka u Václava a vodárna na kopci. Za velké peníze se jen opravovalo – kulturák, Sladovna, knihovna. Dvě školy se v centru zrušily, zanikl kulturní dům Družba. Plavečák neudržovaný, venkovní bazén několik let zavřený. Nový bazén se staví 15 let a nebude mít venkovní padesátku.

Za socialismu jsme byli schopni postavit v 70. letech i 100.000 bytů ročně, v 80. letech se stavělo 61.000 bytů/rok. V roce 1995 – 13.000 bytů, v největší konjunktuře v roce 2018 – 28.500 bytů, v 2020 to bylo asi 31.000 bytů. Co je důležité, že před r. 89 těch 100 tisíc bytů postavil stát, obce a státní podniky za svoje peníze a daly je lidem za symbolický nájem. Po roce 1989 si lidi museli byty sami zaplatit, mnozí se na desítky let zadlužili. Kdyby nám komunisti nepostavili paneláky, kterým prezident Havel říkal králíkárny, neměla by většina obyčejných lidí dnes kde bydlet. Dokážete si představit, že by stát dnes postavil 100 tisíc bytů za rok za 200 mld Kč? Kde by na to vzal? V roce 2019 mělo ministerstvo pro místní rozvoj v rozpočtu 12 mld, ministerstvo dopravy 73 mld, ministerstvo průmyslu 40 mld. Dohromady tato ministerstva měla rozpočty pouze na 125 mld, a z toho šlo na investice minimum.

DOPRAVNÍ STAVBY – za 32 let se nepostavil ani jeden obchvat Písku, kamiony jezdí přes vilové čtvrti. Severní obchvat a obchvat Hradiště plánují dnešní politici ve výhledu roku 2070. Pražský okruh se staví už 40 let a postavilo se jen 40 %. Z Písku na Tábor, Brno, Plzeň, Prachatice se nepostavil ani jeden obchvat malé obce a nerozšířily se úzké silnice. Na ČB je jen obchvat Semic a Vodňan. Z Prahy na Písek se v letech 1959-1989 postavilo 46 km dálnice, v letech 1989-2021 jen 26 km. Na zbylých 30 km stát nemá peníze a staví je soukromník. Z Písku do ČB nebo na Tábor, do Brna se dálnice ani neplánuje, udělá se max. uspořádání 2+1, termín nestanoven. Zkrátka jezdíme po silnicích ze 70. let, přestože provoz je asi 3-4 krát větší. Obchvaty, které naplánovali komunisti před padesáti lety, se v nejbližších 30 letech stavět nebudou. Dálniční síť v ČR je řídká, ve špatném stavu. Politici slavnostně uvedli D1 do původního stavu z roku 1975, místo toho, aby ji rozšířili na tři pruhy. Dobudovat dálniční síť v ČR plánují v roce 2050. Můžeme děkovat projektantům z doby komunismu, že navrhli tak velkolepě silnice, které slouží i po 50 letech, protože my si po r. 89 nebyli schopni postavit nic. Důsledek přetížených silnic je to, že přestože máme asi desetkrát bezpečnější auta, mrtvých na silnicích neubývá. Každý z nás je denně na silnicích ohrožován na životě.

Ekonomická situace obyvatel a zadlužení

Státní dluh v roce 1989 byl nízký. Po listopadu 89 narůstal, v roce 1993 byl 158 mld., v roce 2018 byl už 1622 mld. Kč, dnes je 2323 mld. V roce 1989 byli lidé zadluženi minimálně, bylo běžné, že jste postavili dům bez hypotéky. Plat byl 3500 Kč a velký dvougenerační dům stál 150.000 Kč. Dnes bereme 35 tisíc, ale dům s jedním bytem si postavíte za 5 – 8 milionů. Fyzické osoby dluží na hypotékách zhruba 2800 mld. Kč. V roce 2019 jen polovina domácností vyšla dobře se svým příjmem, každý pátý Čech měl problém se svým příjmem vyjít, 2/3 lidí nedosáhly na průměrnou mzdu. Příjmovou chudobou byl ohrožen každý desátý člověk, chudoba ohrožovala až půl milionu dětí, v bytové bylo 54 tisíc rodin. V ČR je 25-30 tisíc bezdomovců, každý rok jich přibližně šedesát umrzne. Data uvádím z roku 2019, dnes po zdražení energií a všeho ostatního to bude mnohem horší. Každý desátý Čech je v exekuci, s rodinnými příslušníky je exekucemi postiženo až 2,5 mil lidí. Nový systém umožnil lichvářství, podvody a zlodějiny především na těch nejchudších.

Před r. 89 byla běžná 14 denní celozávodní dovolená, kterou si přes ROH mohl dovolit každý s plnou penzí. Dnes si skoro třetina lidí nemůže dovolit ani dovolenou tuzemskou, jen třetina si může dovolit dovolenou zahraniční, ale většinou jen týden s vlastní dopravou a s vlastní stravou.

Komunisti v roce 1950 udělali poměrně drsnou měnovou reformu, aby nikdo nebyl bohatý. Ale po listopadu 89 mám pocit, že je plíživá reforma každý rok. V letech 1959-1989 se peníze znehodnotily asi 3x, mezi lety 1989-2019 více než desetkrát. Nepochopitelné pro mne je to, že ČNB, která by měla měnu chránit, ji sama tisknutím peněz

Dokončení na str. 10

Kam jsme se ekonomicky posunuli od listopadu 1989?

Dokončení ze str. 9

znehodnocovala vůči euru a uměle vyvolávala inflaci, což se nám dnes vrací jako bumerang. Také se ČNB zcela nepochopitelně zbavila za pár dolarů zlatého pokladu. V roce 1989 bylo v Československé bance asi 105 tun zlata, 70 tun připadlo ČR – a dnes z něj už není skoro nic, protože ho ČNB v roce 1998 prodala za pouhých 325 USD za unci a nakoupila obligace, které se znehodnotily během krize v roce 2008, zatímco cena zlata vyskočila na 1000 USD.

Z výše uvedených čísel je zřejmě, že stát a většina občanů jsou na tom ekonomicky hůře než v roce 89, stát i lidé jsou výrazně zadluženi. Z výkonu ekonomiky dříve měli užitek téměř všichni, stát, obce, podniky stavěly pro lidi tisíce bytů. Dnes mají užitek z výkonu naší ekonomiky pouze majitelé zahraničních nadnárodních korporací a několik českých miliardářů. Číslo HDP na hlavu, kterým nás chlácholí ekonomové, v tomto ohledu tedy vůbec nic nevypovídá, protože důležité je, jak se zisky z ekonomiky distribuují ve společnosti, a rozdělují se špatně, neefektivně a nespravedlivě.

Je třeba si přiznat pravdu – naši dědové dokázali v totalitním režimu víc, než my v tzv. „svobodné“ společnosti po roce 89. Že se dá za 30 let dokázat mnohem víc, ukazuje příběh Německa z let 1945-1975. Ze zcela zničené země se stalo Německo bohatou a prosperující zemí. To se o nás říci nedá. Bohužel díky neoliberalismu a globálnímu kapitalismu už ani Němci nemají na to stavět silnice. Dnešní státy, které nemají majetek, nevybírají cla a nedaní bohaté, jsou chudé, slabé a umí se jen zadlužovat. Státy dnes nedokáží bránit lidi před velkými firmami a těmi nejbohatšími. To ukazuje současná energetická krize, kdy máme v ČR elektřiny i plynu dostatek, ale kvůli burze a jednotnému evropskému trhu, špatné energetické politice EU a spekulantům mají mnozí naši důchodci větší zálohy na energie než činí jejich důchod. K takovému žalostnému výsledku jsme se za 32 let dopracovali.

Lepší by bylo srovnávat se s vyspělými moderními ekonomikami, ale bohužel my prohráváme ve výkonových parametrech i při srovnání s ekonomikou socialistickou, která tu byla před 40 lety. V žádném případě nechválím minulý režim, jen se pozastavuji nad impotencí současného systému! Fotky k článku jsou ze současného Písku. Ty domy vypadají stejně jako před 30 lety, tedy jsou o 30 let starší a zanedbanější. Takže ani ty fasády nemáme všude lepší ani po tolika letech. To, že jsou fotky dnešní, se pozná podle aut, ale ani s těmi auty se nemůžeme moc chlubit, protože průměrné stáří auta bylo v r. 2019 v ČR 15 let.

PAVEL ŠEBELLE, 14. 11. 2021
z www.piseckysvet.cz, mírně redakčně zkráceno

Napište nám svůj názor!

Rádi přijímáme dopisy, náměty i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na osobním předání na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat též na ***www.piseckysvet.cz.***

Písecká knižní novinka:

Jan Měšťan, Antonín Sekyrka: Ještě jsme tady – Příběh o přátelství v nepřátelské době…

Když se vydal strážmistr Okresního oddělení Státní bezpečnosti deset minut před osmou hodinou ranní v sobotu 6. září 1952 na motorce z Písku do Týna nad Vltavou, netušil, jaké překvapení ho na osamělém místě uprostřed lesů čeká. Čas od času projížděl po cestách píseckými lesy a bedlivě sledoval, kdo se po okolí pohybuje…

…Tentokrát v místě zvaném „V Srdci“ zahlédl dva neznámé mladíky, kteří se oplachovali v lesním potoce. Na jeho výzvu se odmítli legitimovat a snažili se rychle zmizet ve smrkovém porostu. Krátce nato prořízlo lesní ticho pět výstřelů ze strážmistrovy služební pistole…

Jak jste se s Antonínem Sekyrkou setkali?
Jan Měšťan: Je to až neuvěřitelné, ale zcela symbolicky jsme se setkali u vily Marta, nedaleko Jitexu. Oba jsme obdivovali kdysi nádhernou vilu, která je v současnosti v dost neutěšeném stavu. Přitom jsme se dali do řeči. Povídali jsme si o bývalých majitelích vily, tehdejší době, jeho otci Otovi a zjistili, že by z toho povídání mohl vzniknout zajímavý písecký příběh z let 1947 – 1990.

Jak vaše spolupráce pokračovala dál?
Jan Měšťan: Za pár dnů jsme se sešli a pan Sekyrka mi dal přečíst životní příběh svého otce, politického vězně Oty Sekyrky, který archivně zpracoval. Hned jak jsem dočetl, mi bylo jasné, že u vzniku knihy o jeho životě bych chtěl být. Mám rád skutečné příběhy jednotlivců na pozadí výrazných dějinných událostí. Nehledě na to, že řada věcí byla pro mne hodně překvapivá. Najednou se přede mnou objevil Písek z úplně jiného pohledu, než jaký jsem znal. Myslím, že překvapeni budou i čtenáři.

Jak dlouho a kde všude jste materiály sbíral?
Antonín Sekyrka: Materiály jsem sbíral s přestávkami několik let. Navštívil a obepsal jsem archivy Ministerstva vnitra, Krajského soudu, Vojenský historický ústav, Archiv bezpečnostních složek a řadu dalších. Při svém pátrání jsem se dostal i do jedné z nejkrutějších věznic bývalého Československa v Leopoldově na Slovensku. Tehdejší ředitel věznice otevřel ve své kanceláři trezor a společně jsme pak dokonce chvíli listovali osobním spisem Gustáva Husáka.

Překvapilo vás v archivních záznamech něco?
Antonín Sekyrka: Těch překvapení při práci v archivech byla celá řada a bohužel musím zároveň dodat, že se jednalo mnohdy o nepříjemná zjištění. Někdy si říkám, že je snad i lépe, že se toho můj taťka nedožil. V širším kontextu mne při práci s archivními materiály nepřestává udivovat, jak propracovaný a nákladný aparát tajné policie při sledování svých občanů tehdejší komunistický režim vytvořil.

Má tato kniha něco společného s vašimi předchozími knihami?
Jan Měšťan: Ano i ne. Víte, ono všechno souvisí se vším a to platí zvláště na malém okresním městě, jakým býval Písek. Už při sbírání materiálů ke knize Písecká spojka Krále Šumavy jsem ve vyšetřovacích protokolech na jméno Ota Sekyrka narazil a v knize Po stopách krádeže Písecké Madony zase na jména jiná, která s ním byla také spojena. Nebyl pro mne tedy osobností úplně neznámou. Málo jsem ale věděl o podrobnostech jeho dramatického životního osudu. Jsem sice rodilý Písečák, ale kdyby nebyly všechny informace archivně podložené, tak tomu sotva uvěřím. Některé události z minulých let se možná budou zdát čtenářům ve srovnání s dnešní dobou až absurdní, ale tak to skutečně bylo.

Zleva Antonín Sekyrka a Jan Měšťan

Jak se vám na knize spolupracovalo?
Jan Měšťan: Já jsem do této doby s nikým jako spoluautor nepracoval ani jsem si to zpočátku nedovedl představit. Dali jsme si proto s panem Sekyrkou nějaký čas na rozmyšlenou. Několikrát jsme se setkali, diskutovali nad materiály, vyměňovali si archivní záznamy nově získané. Nakonec jsme měli materiálu opravdu hodně a příběh začínal mít jasné obrysy. Po pár měsících jsme se dohodli, že do psaní knihy společně půjdeme. Oba jsme narození ve znamení vah a určitě i proto se nám spolupracovalo dobře. Ten příběh se netýká pouze Oty Sekyrky, ale celé řady dalších lidí nejen z Písku. Vila Marta a její obyvatelé v něm hrají důležitou roli.

Vyprávěl vám otec o tom, co prožil za minulého režimu?
Antonín Sekyrka: Dá se říci, že už od malička jsem vnímal nemalé odlišnosti oproti ostatním vrstevníkům. Vybavuji si, že nás v 70. letech často

Dokončení na str. 12

Písecká knižní novinka: Jan Měšťan, Antonín Sekyrka: Ještě jsme tady…

Dokončení ze str. 11

navštěvovala celá řada disidentů a odpůrců tehdejšího režimu. O poměrech ve vězení jsem tak slýchal z útržků rozhovorů těchto bývalých politických vězňů. O útrapách a krutostech v komunistických uranových lágrech mi taťka vyprávěl například, když jsme jezdili společně v osmdesátých letech na chytání úhořů. Koloritem těchto vzpomínek bylo vždy večerní poslouchání rozhlasového vysílání Hlasu Ameriky. Snad nejvíce mi však utkvělo jeho vyprávění o krutých podmínkách vyšetřovací vazby v 50. letech.

Jak vás napadl název knihy JEŠTĚ JSME TADY?
Jan Měšťan: Těmito slovy začínal v roce 1989 otevřený dopis Oty Sekyrky poslancům federálního shromáždění před volbou prezidenta republiky Václava Havla. Možná to u někoho může evokovat název knihy Byly jsme tam taky, kterou napsala další známá písecká politická vězeňkyně Dagmar Šimková a poprvé vydala v Kanadě. V této knize popisuje především své zážitky z věznění. Její jméno dnes nese nová moderní lávka U Václava nedaleko vily Marta.

Váš otec se s Dagmar Šimkovou znal?
Antonín Sekyrka: Ano, znali se spolu již od dob studií na píseckém gymnáziu. Patřili do okruhu tehdejších mladých lidí, kteří se díky svému takzvanému třídnímu původu ocitli mezi nepřáteli komunistického režimu. Oba byli počátkem 50. let zapojeni do případu, který vyústil v jejich osobní tragédii. V komunistických kriminálech a lágrech strávili každý dlouhých 14 let. Vztah Dagmar Šimkové a mého taťky byl velice blízký. Scházeli se spolu, maximálně si důvěřovali, často spolu tančili v hotelu U Bílé růže, což je patrné kromě jiného i z protokolů StB.

Setkal jste se s Dagmar Šimkovou osobně i vy?
Antonín Sekyrka: Ano, setkal. Bylo to setkání s nesmírně charismatickou osobností se silným životním příběhem, na které nikdy nezapomenu. I tahle událost se v knize objeví.

Na obálce knihy jsou Ota Sekyrka a Dagmar Šimková?
Jan Měšťan: Ano, přesně tak. Jsou to jedinečné fotografie ponechané bez úprav v originále. Ota je v uniformě. Chtěl studovat na vojenské akademii, odkud byl z kádrových důvodů vyhozen. Fotografie Dagmar je archivní kopie, kterou si Státní bezpečnost pořídila z evidence občanských průkazů. Po roce 1948 se životy obou radikálně změnily. To, že jsou společně na obálce knihy není tedy vůbec náhoda.

Vyučujete dějepis na střední škole. Myslíte, že má kniha co říci i v dnešní době?
Antonín Sekyrka: Ano, pevně v to doufám. Historie nám neustále dokládá, že lidská paměť je velice krátká. Proto by i tato kniha měla ukázat, že ještě v relativně nedávné minulosti v naší zemi existovala například organizace, která propracovanými metodami sledovala každodenní život svých obyvatel, zasahovala do něj a fyzickým i psychickým nátlakem měnila osudy lidí. Pádem totalitního režimu zlo zcela nevymizelo, jen skrytě čeká na svou další příležitost. Svoboda není zadarmo.

Kniha bude v píseckých knihkupectvích od 26. listopadu. Její křest, představení a autogramiáda proběhne 1. prosince od 17 hodin v Městské knihovně v Písku.

TIPY Píseckého světa z kalendáře akcí

Písecko je dějištěm mnoha kulturních, společenských a sportovních akcí pro rozličné publikum – celý přehled by se sem nevešel, ale přinášíme vám TIPY, které vybírá redakce Píseckého světa. Pokud chcete některou svou akci v tomto prostoru zviditelnit, obraťte se na nás, pokud možno s předstihem, e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***.

Dvě slunce Anety Langerové

Vítejte ve světě Dvou sluncí. V nekonečném vnitřním prostoru, kde je snění dovoleno. Stačí se na chvíli ztišit a zastavit. Stát se tím, kdo pozoruje. Aneta Langerová se po vzácném čase Na Radosti vydala domů do svého nitra a stala se pozorovatelem nových příběhů.

Album Dvě slunce vyšlo na podzim 2020 a nyní přichází rozzářit i vás do Divadla Fráni Šrámka. Zaposlouchat se do nových příběhů budou moci všichni fanoušci **v neděli 21. listopadu** na písecké zastávce koncertního turné, na kterém Anetu doprovodí její kapela společně se smyčcovým triem. Těšit se tak můžete na zkušené muzikanty jako je klavírista a producent nové desky Jakub Zitko, bubeník Martin Kopřiva, baskytarista Miloš Klápště, kytarista Ludvík Kulich, violoncellistka a zpěvačka Dorota Barová, houslistka Veronika Vališová a violista Vladan Malinjak.

„Věřím, že vám nové písně budou dobrými společníky. Každý z příběhů má svou vlastní atmosféru. Ta vás třeba zavede blíž k tišině vlastní duše. Tak jako mne. Těším se, že se všichni opět setkáme na živých koncertech našeho turné, kde si je společně zazpíváme. Už se nemohu dočkat, až budeme zase na cestách, má to své kouzlo. Moc mi chyběla interakce s publikem. Atmosféra živého hraní je nenahraditelná. Ať hudba zní a slunce svítí,“ říká Aneta.

Šaškův syn v píseckém divadle

Životem protřelý král šašků je pověřen převýchovou mladého šlechtice v šaška. Pokud chcete vidět to nejlepší z Bolka a nechat se překvapit Vladimírem, tak si nenechte ujít divadelní představení Šašek a syn, které pro vás v Divadle Fráni Šrámka chystáme na 18. listopadu od 19 hodin, vstupné 350,- Kč.

Šašek a syn je milou hříčkou, ve které Polívka starší představuje divákům um svého syna. Mladý herec, který už má za sebou mnoho televizních rolí a hostování v Národním i Dejvickém divadle, si pro svůj talent takovou pozornost zaslouží. A právě Vladimír Polívka nám odpověděl na několik otázek.

Čím vás naplňuje herecké povolání?
Je to možnost se neustále učit o sobě, o lidech, o vlastních možnostech a zároveň se pohybovat mezi lidmi, kteří se dozvídat chtějí. Prostupuje mnou svět a já ho hltám.

Přál jste si už od dětství být hercem?
V divadle jsem vyrostl a chtěl jsem být bojovým pilotem, basketbalistou, závodníkem, popelářem i archeologem. Díky hraní tím vším můžu být v jednom měsíci, když se to sejde.

Co se vám hraje lépe? Komedie nebo vážné kusy?
Tuším, že v budoucnosti mě čekají spíš těžší kousky.

Navštívil jste někdy jihočeský Písek?
Ano, mnohokrát kvůli představení! Potom jsem zde byl kvůli písecké filmové škole, a taky na okruhu, když máma závodila. *(pozn.: Chantal Poullain)* **-CK-**

STROM SETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště,
tel. 777 571 529,
info@strom-setkavani.cz,
www.strom-setkavani.cz.

- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, *dita.machackova@volny.cz*
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, *www.jogapisek.cz*
- **Jarka Olžbutová** – *www.uvodnaru.cz*
- **Poradna ájurvédy, ájurjóga** – Radoslav Nahálka, *www.ajurmed.cz*
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatní a sirupy Katky Čápové, *kacabacapova@seznam.cz*
- **Výuka hry na kytaru a ukulele** – Jirka Macháček, *info@strom-setkavani.cz.*

Koupím smyčcové nástroje. Housle, violu, violoncello, kontrabas. Koupím i poškozené nástroje. **607 602 733**

Seniorům pro radost

Aktivní senioři dnes cestují, sportují, učí se cizí jazyky, pracují na počítačích a žijí společenským a kulturním životem. Centrum kultury města Písek, ve spolupráci se Senior Pointem, se snaží tyto činnosti podporovat. A je opravdu z čeho vybírat.

Téměř každou středu se v kulturním domě v Loutkovém sále konají od 10 hodin přednášky, na kterých můžete cestovat po různých koutech světa, vrátit se v čase „Jak se žilo“ nebo si povídat o sakrálních památkách na Písecku. Vstup je zdarma. Přenášky pořádá Senior Point, který nabízí seniorům kromě zavedených kurzů angličtiny a jógy (nově i obličejové jógy) i pravidelné Seniorské večery.

Na druhém seniorském večeru podzimní sezóny, který se uskuteční **ve čtvrtek 18. listopadu od 17 hodin v kulturním domě**, zahraje k poslechu a tanci známá a oblíbená písecká kapela Strings. Seznam všech akcí najdete na ***www.centrumkultury.cz***

Děkujeme všem, kteří nám pomáhají vydávat PÍSECKÝ SVĚT.

Pokud čtete rádi Písecký svět, budeme Vám vděčni, pokud se tuto nezávislou místní žurnalistiku a udržování svobodného prostoru pro Vaše názory rozhodnete **podpořit – tedy poslat nám na transparentní účet, z něhož je hrazen tisk, za toto číslo aspoň pár korun.**

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový či měsíční příkaz – můžete zaslat na účet **č. 78 31 003 001 / 5500**

(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)

Mé kroužkování v Písku 1. část: Chemický útok

Na začátku lidského života je několik odlišných fází vývoje. První bych nazval Ležák, druhé Lezec a třetí Chodec. V dospělosti díky civilizačním výdobytkům přibyly ještě dvě fáze – Sedák (u počítače) a Jezdec (díky přehršli různých dopravních prostředků). Po překonání dvou prvotních fází jsem se úspěšně stal Chodcem. Ale i když mé chození bylo křepké a pružné, profesní okolnosti mne čas od času donutily vrátit se zpět k Lezení. Nešlo ovšem o lezení horizontální, ale o vertikální.

V roce 1972 jsem se stal členem ornitologické společnosti a také kroužkovatelem ptáků. V době socialistické normalizace byla kroužkovatelská činnost omezena nejen nedostatkem pomůcek. Sítě pro odchyt ptáků se vyráběly v kapitalistické cizině, a tak byly pro běžného občana nedostupné. Našinec se musel spolehnout na svépomoc. Kdo chtěl a uměl, „uštrykoval“ si po rybářsku síť (cca 6 m dlouhou a 3 m vysokou) vlastnoručně. A protože nebyly k mání ani kvalitní nitě, sítě často vlivem

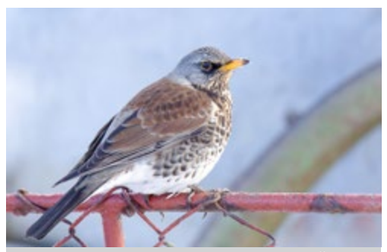

Kvíčala. Foto Vendy Štofflová

slunce a deště nevydržely ani tak dlouho, jak trvalo jejich usíťování.

Právě popsané těžkosti mne na začátku mé profesní kariéry přivedly ke zmíněnému lezení. Když nebylo možné kroužkovat ptáky pochytané do sítí, bylo možné kroužkovat mláďata na hnízdech. Pokud byla hnízda na zemi, v rákosině nebo na keřích, tak to bylo snadnější. Tedy jen pokud jde o vlastní kroužkování. Ale předtím bylo třeba hnízdo obsazené určitým druhem najít. Většina našich ptáků ale hnízdí výš, než kam člověk dosáhne. Na stromech, na komínech, na domech nebo na skalách. A tak je třeba k hnízdům vylézt. Někdy postačí žebřík. Ten jsme využívali, když jsem s ornitologickým kroužkem při píseckém domě pionýrů kroužkoval ptáky v našich budkách v Píseckých horách nebo na Řežabinci. A také při čištění budek po vyhnízdění. Ale u přirozených hnízd na vysokých stromech už byly nutné speciální pomůcky. Pamětníci dřevěných elektrických sloupů si jistě vzpomenou na elektrikáře lezoucí na sloupy s pomocí obloukových želez na botách. Ty byly ovšem použitelné jen na hladké kmeny bez větví, které by měly od země do výšky stejný průměr, navíc odpovídající právě elektrickým sloupům. A takový strom, na kterém by ještě k tomu bylo hnízdo, v přírodě neexistuje. Takže tudy cesta nevedla.

Detektivní pátrání mne přivedlo k lesníkům. Ti pro obnovu lesa vysévají semena a ta sbírají specialisté na lezení. Sběrači semen tenkrát používali i pro ornitology využitelnou pomůcku – stupačky na boty s bodcem a k tomu pás se zajišťovacím lanem zakončeným karabinou. Lano se před lezením přehodilo kolem kmene a připnulo karabinou k pásu. Tím jsme získali třetí bod opory těla při lezení. Pak už stačilo posunout oběma rukama lano za kmenem, zaseknout do kmene jednu nohu, zvednout se, zaseknout druhou nohu, posunout lano a vylézt až do koruny ke hnízdu. Stupačky jsem pro muzeum zakoupil, a protože jsem měl energii a také touhu po poznání, lezl jsem na každé hnízdo, které se mi podařilo objevit.

U pěvců, kteří mají hnízda malá a skrytá, se to dařilo u druhů, jež hnízdily pohromadě (koloniálně). Jednalo se například o kvíčaly nebo kavky. Kolonie hnízd těchto druhů se daly najít docela snadno, ale dostat se k nim už tak snadné nebylo. Protože jsem měl mezi členy ornitologického kroužku v píseckém domě pionýrů dva aktivní přespolní zájemce (Jirku Jandu z Blehova a Luboše Mráze z Milevska), podnikali jsme s kroužkem občasné výpravy na sever píseckého okresu. Jednou Jirka Janda objevil nedaleko svého bydliště smrkový porost s hnízdy kvíčal. To byla příležitost ukázat mladým ornitologům kroužkování mláďat na hnízdech s pomocí lezeckých stupaček. Připnul jsem si k pásu provázek s plátěnými sáčky a vystoupal na první hnízdo. Aby bylo kroužkování mláďat možné, nesměla být mláďata ještě holá, ale ani natolik vzrostlá, že by vyskákala při vyrušení z hnízda. O to se Jirka postaral. Hlídal hnízdiště a zaznamenával, kdy ptáci začali krmit. Po týdnu jsme přijeli a vše bylo v pořádku.

V prvním hnízdě bylo pět mladých. Protože jsem měl pomocníky, nemusel jsem mláďata kroužkovat přímo v koruně stromu. Po jednom jsem je vložil do plátěných sáčků, ty jsem přivázal k provázku, ten přehodil přes větev a vzácný náklad spustil dolů. Tam jim Jirka, jakožto nálezce kolonie, dal na levé nohy kroužky odpovídající velikosti (K) a já okroužkovaná mláďata opatrně vložil do hnízda a na chvíli přikryl tmavým plátnem, aby se uklidnila. Pak jsem slezl o něco níž a nataženou rukou jsem plátno stáhl. Stejně jsem pak pokračoval na druhém hnízdě, kde byla jen čtyři mláďata. Pak jsem lezl na třetí hnízdo.

Hnízdo s odrostlou volavkou popelavou, foto K. Pecl

Když jsem byl asi v 15 metrech, zaseklo se mi při přehazování lano za pahýl větve. Jak jsem se ho snažil opakovaně a marně přehodit výš, vyviklal jsem bodce na nohou a jel po kmeni dolů. Ještě jsem stihl kmen obejmout a brzdil jsem sjezd vším, co jsem mohl použít, snad i řasami. Metr a půl nad zemí se mi podařilo zaseknout bodce do kmene a pád zastavit. Odřený a s potrhaným oblečením jsem kroužkování ukončil.

I tento nezdar – a vlastně i zdar, protože se nic vážného nestalo – byl pro mladé adepty poučením, aby při kroužkování počítali i s únavou a nepřeceňovali své síly.

Dalším zážitkem s ornitologickým kroužkem bylo kroužkování mladých volavek hnízdících v porostu smrku u Branic. O nebezpečí při kroužkování volavek jsem věděl. Odrostlejší mláďata se totiž brání útokem na oči. Protože od mládí jsem nosil brýle, považoval jsem tuto ochranu před vyklovnutím oka za dostatečnou. S čím jsem ale nepočítal, to byl chemický útok. Jakmile jsem se dostal hlavou pod hnízdo, jedno z mláďat se nahnulo přes okraj a vydávilo na mou hlavu obsah svého volete – natrávené ryby. Bylo to odporné a natolik překvapující, že jsem se dal na ústup. Tentokrát to volavkám vyšlo, ale „Orel se nevzdává“. Příště se na to připravím.

Vzhledem k roční vojně jsem věděl, jaké pomůcky se dají využít jako protichemická ochrana. Plynovou masku jsem rovnou zavrhl. S tou se nedalo dýchat ani při chůzi, natož při lezení. Ale varianta protichemického obleku by se jistě využít dala. Tou nejbližší v civilu byla pláštěnka s kapucí. A mohli jsme si akci zopakovat. S lyžařskými brýlemi a pláštěnkou jsem vylezl na nejbližší hnízdo. Čekal jsem jakýkoli útok, ale nestalo se nic. Ne že by mne mláďata vítala, to ne, ale zůstalo jen u syčení a štípání do rukou. Asi zrovna neměla ve volatech nic, co by na mne vyblila. Čtyři mláďata dostala kroužky velikosti B nad patu (pěvci dostávají kroužky nad prsty na nárt). A zvládl jsem ještě další dvě hnízda.

KAREL PECL,
spolupracovník Prácheňského muzea a Záchranné stanice živočichů Makov

Písek získal nové unikátní zařízení na pálení kalů

Písek je prvním městem v České republice, které vybudovalo ekologické zařízení na tepelné zpracování biomasy a kalů z místní čistírny odpadních vod. Jedinečná linka je nyní ve zkušebním provozu, během kterého se testuje optimální poměr jednotlivých složek paliva.

Zařízení ročně zpracuje až 3 900 tun strojně odvodněného kalu a vyprodukuje zhruba 360 tun popelovin bohatých na fosfor, draslík, dusík a další látky, které jsou vhodné k přimíchávání do fosfátových substrátů. *„Náklady na projekt Stanice energetického využití kalu a biomasy I. etapa – ČOV Písek dosáhly 42,3 milionů korun bez DPH. Město na něj získalo dotaci 21,3 milionu z Operačního programu Životního prostředí,“* řekl Jan Venclík, vedoucí oddělení rozvoje. Technologii dodala a nainstalovala firma K&K TECHNOLOGY, a. s.

Stanice na energetické využití kalu a biomasy je první svého druhu v ČR a druhým velkým letošním ekologickým projektem města (tím prvním bylo spuštění kotle na biomasu v Teplárně Písek). Představení projektu se zúčastnil ministr životního prostředí Richard Brabec: *„Pevně věřím a doufám, že projekt energetického využití kalu a biomasy bude úspěšný a bude kopírován v celé České republice.“* Město Písek se podle starostky Evy Vanžurové rádo s ostatními městy podělí o zkušenosti s provozem unikátního zařízení.

Zařízení je částečně mobilní a stojí v areálu čistírny odpadních vod, celý proces se díky tomu odehrává na jednom místě. *„Odvodněný kal je dopravován ze stávajících síto-pásových lisů do akumulačního zásobníku a odtud dále do vstupní části sušícího zařízení. Sušení kalu probíhá v horkovzdušné sušárně vyvinuté s důrazem na automatický, nenáročný, přitom však efektivní a udržitelný provoz. Zdrojem tepelné energie pro sušení je horkovzdušný kotel, v němž se spaluje usušený kal spolu se štěpkou,“* popsal postup zpracování kalů Tomáš Holeček, technický ředitel holdingu K&K TECHNOLOGY. Štěpku pro spoluspalování v zařízení dodávají Lesy města Písku.

Přebytky tepelné energie ze spalování jsou využívány k výrobě elektrické energie a k vytápění technologických objektů. Odpadní vzduch ze sušení je veden do pračky spalin, která zajistí systémem mokré vypírky dodržení zákonných hodnot emisí vypouštěných do ovzduší.

„Výstupním produktem koncové části technologické linky z procesu spoluspalování jsou popeloviny bohaté na minerální látky. Z části je využije kompostárna Městských služeb Písek a z části společnost Lesy města Písku. Ve formě produkce bioelitního hnojiva bude jemná frakce popelovin v procesu zpracování bioodpadu přimíchána do kompostu, který bude současně obohacen o kultury hub a baktérií. Tento biokompost najde své uplatnění při údržbě veřejné zeleně na území města a v městské zahradě,“ doplnil Jan Venclík.

PETRA MĚŠŤANOVÁ, tisková mluvčí

Veverka Čiperka slavnostně otevřela v 11. MŠ Hradiště nové prvky na školní zahradě

Dne 10. listopadu se na školní zahradě 11. MŠ uskutečnila skvělá akce. Protože se nemohli rodiče opět sejít na podzimní brigádě, sešli se na zahradě učitelé s dětmi a s Veverkou, která běhá po zahrádce. Společně slavnostně otevřeli nové prvky zahrady, které jsou realizovány z projektu

Státní fond životního prostředí ČR a podpory výstavby environmentálních prvků – „Poznáváme přírodní živly“.

Zahrada MŠ vypadala jako jedno velké mraveniště. Všichni přiložili ruce k dílu a společně hrabali, zametali a vypleli krásné nové osazení zahrady MŠ.

Děti při příchodu do školky a odchodu z mateřské školy rodičům ukazují hmyzí domečky, které jsou připraveny na zimu pro všechen hmyz a také se chlubí novým krmítkem pro veverky.

Už tam bydlí dvě a děti je rády pozorují. Společně vymýšlejí jména pro veverky. Jedna už díky skvělým prarodičům jméno má. Je to slečna veverka Čiperka.

Po práci se všichni sešli u ohně, kde si upekli buřty a mocný pán OHEŇ všechny hezky zahřál a naladil na příchod zimy, ke které oheň bezpochyby patří. Vážíme si společného času, který můžeme s dětmi trávit. Přejeme Vám také skvělé uspávání vaší zahrádky k zimnímu spánku.

JANA BEDNARČIK
vedoucí učitelka 11. Mš

Vstupte do adventu s Prácheňským muzeem

Na Zmizelý Písek se do muzea můžete vypravit již nyní, další dvě adventní výstavy se v Prácheňském muzeu teprve chystají. Jedna bude zcela vánoční a druhá mimořádná. Obě zahajují den před první adventní nedělí, tedy v sobotu 27. listopadu.

V Galerii muzea naleznou návštěvníci výstavu Vánoce z lípy řezané a jak již název napovídá, půjde o výstavu betlémů, k jejichž výrobě byl použit tradiční řezbářský materiál – lipové dřevo. Jeho měkkost a další vhodné vlastnosti umožňují šikovným tvůrcům s dlátky a nožíky v ruce vykouzlit různorodé figurky, domečky či další nezbytné propriety, které patří do tradičních jihočeských jesliček. Chybět tak nebudou venkovské chaloupky ve stylu selského baroka či figurky dudáků a rybářů.

Jedna z mnoha nalezených mincí - brakteát Přemysla Otakara II., foto PM

Větší prostor dostanou dva řezbáři – letos zesnulý písecký výtvarník Vladimír Müller, a pak Jiří Janoušek, rovněž před několika lety zesnulý vyhlášený autor z Vodňan. Na výstavě naše muzeum spolupracuje s tradiční betlémářskou baštou na jihu Čech, kterou je Muzeum Jindřichohradecka. Právě v této instituci jsou uchovávány Krýzovy jesličky, největší lidový mechanický betlém na světě. Většina ze zhruba čtyři desítky betlémů se v Písku představí vůbec poprvé. Půjde hlavně o betlémy současných řezbářů, ale několik z nich bude i více než sto let starých.

V průběhu posledních deseti let se podařilo do sbírky Prácheňského muzea v Písku získat čtyři zcela mimořádné středověké mincovní depoty. A právě letošní adventní čas je správnou chvílí na jejich přestavení široké veřejnosti. Mincovní poklady – Čtyři unikátní nálezy z posledních let na Písecku to je výstava, kterou připravujeme do našich Malých výstavních síní.

Pojďme si ony čtyři poklady představit. Nejstarší mince jsou z depotu, který byl objeven v nádobě nedaleko obce Řeteč. Unikátní nález se sestává z 1341 kusů stříbrných denárů panovníků Spytihněva II. a Břetislava I. O něco mladší jsou mince z nedávného nálezu ze Sepekova a pak ty nalezené roku 2010, které se skrývaly v ornici na hranici katastru města Písku a Oldřichova. Oba nálezy přinesly do sbírek muzea stovky brakteátů Přemysla Otakara II., ve druhém případě navíc i soubor stříbrných rakouských a bavorských feniků. Chronologicky nejmladší mince ukrýval depot nalezený v roce 2017 v areálu zemědělského družstva v Kučeři. Jednalo se o jednotlivé mince z 15. století vytržené lžící bagru ze slepené hroudy, která, soudě dle jejího tvaru, původně spočívala v nádobě. Vedle ražeb pražských grošů Václava IV. či ještě jeho otce Karla IV. se objevují různé zahraniční ražby. Zajímavostí jsou zde nalezená dobová falza, včetně tzv. husitských peněz.

Obě výstavy můžete navštívit **od soboty 27. prosince** a v píseckém muzeu budou k vidění až do konce roku 2021.

VAŠE PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

Již tento víkend končí charitativní aukce, kterou pořádáme spolu s Centrem Paraple. Vydražit lze i tuto grafiku autorky Petry Veselé „V hlubinách“, foto PM

INZERCE

Jsi sám a chtěl bys potkat spřízněnou duši?

A občas společně vyrazit na víkend do přírody, pěšky nebo na motorce, nebo si třeba popovídat u pivka? Děti už mám dospělé (hurá), je mi krásných 50, jsem 172 cm vysoká a poměrně samostatná. Přesto tě ráda poznám, pokud máš rád svůj život, baví tě tvoje práce, jsi aspoň trochu aktivní a vtipnej a sám se sebou víceméně v pohodě. A – potěšily tě výsledky letošních voleb :)

A jestli máš i teď o seznámení zájem, napiš mi, prosím, dopis – to už jsi asi hodně dlouho nedělal :) a hoď ho na adresu: Písecký svět, Bakaláře 165/7, Písek. Heslo na obálku: Spřízněná duše? Dopis nebude číst nikdo další, jen já. A myslím, že je docela velká šance, že se ozvu, neb zástupy vás určitě nebudou.

Foto potěší, ale nerozhoduje.

Podzim v předškolních a školních klubech NADĚJE

Čas neuvěřitelně letí také u nás v NADĚJI. Není to dlouho, co skončilo léto a prázdniny a byl zahájen nový školní rok, který se přehoupl do listopadových podzimních dní. Předškolní kluby a školní kluby doučování pokračují ve svých projektových činnostech, pomáhají dětem předškolního věku a žákům základních škol, s cílem maximálně podpořit děti v jejich dovednostech, znalostech, aktivitách a zabránit školnímu neúspěchu.

Díky projektu ESF Vzdělání pro všechny výhodou *(zkr. 3V, registrační číslo CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_039/0011718)* můžeme s těmito dětmi pracovat. Projekt pomáhá dětem s předškolní přípravou, aby lépe zvládly nástup do běžné mateřské školy, zejména poslední povinný ročník docházky a poté nástup do 1. třídy základní školy. Spolupracujeme s rodiči, mateřskými a základními školami v Písku a dalšími institucemi. S některými rodiči již předem řešíme další možnou podporu dětí v případě, že je zřejmé, že „předškolák“ má nějaký specifický problém, který by mohl ztěžovat jeho cestu při nástupu do ZŠ a při plnění školní docházky – např. vada řeči, ADHD, poruchy učení aj.

I v tomto školním roce k nám nově během září a října přišlo do předškolních klubů osm dětí. Celkem projekt za dobu své dvouleté existence podpořil 58 dětí předškolního věku (od 3 do 6 let).

Pandemie covidu 19, uzavírání škol a distanční výuka si vybraly jistě svou daň na psychickém zdraví dětí, při tvoření sociálních vazeb ve školách, ale i na úrovni znalostí zejména dětí z lokalit. V době pandemie plní školní kluby doučování své poslání na maximum. Do klubů si přicházejí děti procvičit probírané učivo, které nemají zažité, napsat domácí úkoly, učit se na testy. Se školními dětmi se probírá v českém jazyce často čtení a porozumění přečtenému textu, gramatika, v matematice násobilka, ale učíme se i ostatní předměty jako je chemie, fyzika, dějepis, zeměpis či angličtina. Mladším dětem z 1. stupně ZŠ dělá problém samotné čtení a psaní. Nemají zvládnuté správné držení tužky, potíže mají také s motorikou či soustředěností. Do školních klubů nově přišlo na podzim dalších sedm žáků a celkem projekt za dobu své realizace podpořil 110 žáků. Předškolní kluby a školní kluby doučování poskytují své služby zdarma.

Další významnou podzimní událostí pro naši organizaci je výročí založení pobočky spolku NADĚJE v Písku. Slavíme 20 let od vzniku písecké pobočky, která se po celou dobu věnuje práci s dětmi v nízkoprahových klubech pro děti a mládež, v předškolních a školních klubech. NADĚJE pomáhá sociálně slabým rodinám prostřednictvím sociálně aktivizačních služeb, jednotlivcům v rámci terénního programu, distribuuje potravinovou pomoc. Poskytuje sociální poradenství, spravuje ubytovnu, kde nabízí sociální podporu rodinám, které pomoc potřebují a snaží se řešit svou situaci. V rámci dvacetiletého výročí písecká NADĚJE uspořádala 5. 10. 2021 akci „NADĚJE dětem“.

V dalším období, pokud epidemiologická situace dovolí, je naplánováno pro děti a rodiče několik dalších aktivit. Jedná se o již probíhající pravidelné návštěvy dětí v dětském oddělení knihovny, cvičení a tancování v tanečním studiu i jiné podzimní či předvánoční akce. Děti tvoří dárečky pro seniory, výzdobu na pokoje i nástěnky – a vše každý měsíc osobně předávají prostřednictvím sociálních pracovníků zařízení, když zatím stále nemohou seniory potěšit osobně svým vystoupením s nacvičeným pásmem básniček a písniček. Pro rodiče jsou připraveny rodičovské kluby a besedy.

Více informací o tomto projektu zjistíte na webu spolku NADĚJE: https://www.nadeje.cz/pisek/projekt_vzdelani_pro_vsechny_vyhodou_3v

PETRA MARTÍŠKOVÁ,
koordinátorka projektu 3V

Do divadla dorazily nové brožury na předplatné 2022!

V Divadle Fráni Šrámka se můžete těšit opět na tři předplatitelské skupiny – A, která nabízí klasiku, B, ve které se od srdce zasmějete, a ve skupině C najdete od každého něco. Celkem 15 divadelních představení odehrajeme v průběhu celého roku.

ANDREA KOVAŘÍKOVÁ, CKmP

Malé Antily – 47. díl: Zakázané ovoce

Francouzské ministerstvo životního prostředí bylo vůči naší zoologické expedici nadmíru vstřícné. Sice nám nebylo dovoleno lovit ptáky a savce, ale mohli jsme lovit vše ostatní – ryby, obojživelníky a plazy.

Noční odchyt hmyzu na světlo

Z bezobratlých jsme mohli odvézt vzorky všeho s výjimkou jediného brouka – Herkula antilského. Ale znáte to, nejvíc chutná zakázané ovoce. Tím nemyslím, že bychom ho k nám chtěli propašovat. Ale náš zájem o tohoto broučího rekordmana se tím zákazem zvýšil.

U nás doma jsou největšími brouky tesařík obrovský nebo roháč, ale ti jsou asi o polovinu menší se čtvrtinovou váhou. Chtěli jsme ho vlastnoručně v přírodě najít a vyfotit. Stala se z toho posedlost. Kdo by se nechtěl pochlubit, že to byl právě on, kdo ho našel? Už zbývalo jen pár dní do odjezdu a nic. Největší šanci měli samozřejmě entomologové, Pavel a Honza. Od Správy Národního parku Guadeloupe jsme měli zapůjčenou elektrocentrálu, a tak jsme v noci svítili v pralese na bílé prostěradlo, abychom ho přilákali. Marně. Přilétalo leccos, ale herkules ne. Ty neúspěchy nás neodradily. Naopak, ještě zvyšovaly naši touhu. Jednou v noci jsem musel ven na malou. Nasadil jsem si čelovku a vyšel za stanice. Popošel jsem kousek do porostu a vypouštěl nahromaděnou tekutinu. Vtom jsem z pralesa zaslechl hluboké bručení a pak i zahlédl obrovského brouka. To nemohlo být nic jiného než vytoužený herkules! Vzápětí se brouk otočil ke světlu mé čelovky. Narazil mi do prsou a zřítil se do spleti rostlin pode mnou. Okamžitě jsem proud zastavil. Kdo to někdy zkoušel, tak ví, jak je to obtížné. Ale motivace byla tak silná, že jsem to dokázal. Padl jsem na kolena a začal prohmatávat a prohledávat vlhký porost přede mnou. Marně. Nemohl jsem pochopit, jak se může nepozorovaně ukrýt robustní, až 18 cm dlouhý brouk. Sundal jsem čelovku a svítil na zem. Nenašel jsem ho.

A nepodařilo se nám ho ani uvidět v přírodě po celou dobu našeho pobytu. Popisoval jsem naše setkání s těmi nalovenými jedinci v rámci výzkumu, ale to nebylo ono. Chtěli jsme si dokázat, že to umíme i sami díky znalosti jeho životních aktivit a nároků na prostředí. Ale přes všechny pokusy se úspěch nedostavil. Zítra odlétáme. Všichni jsme zodpovědně pracovali, abychom nasbírané a nalovené přírodniny bezpečně dopravily do vlasti. V podvečer byly přírodniny uloženy ve dvou barelech a mnoha plastových krabicích. Mohli jsme být spokojení, ale přesto jsme měli pocit, že bychom ještě měli něco podniknout. To něco musí být extra, něco s velkým Ň. Nikdo to neřekl, ale přesto všem bylo jasné, co nám ještě chybí. Jako bychom to měli napsáno na čele.

Rychlá večeře a balili jsme se na poslední výpravu do terénu. Protože bylo jasné, že jde o herkula, hledali jsme na mapě Guadeloupe nejvhodnější místo pro jeho odchyt na světlo. Největší šanci by poskytl vrchol hory nad korunami pralesních stromů. Z něho by samec Herkula z daleka viděl nasvícené prostěradlo. Neměli jsme čas stoupat na místo pěšky a silnice vede jen na kopec s televizním vysílačem. Nebude to tedy žádná romantika, ale co naděláme? Bylo asi šest večer, když jsme zaparkovali pod vrcholem. Nad námi byla konstrukce vysílače, ale my jsme z něj viděli jen tenkou špičku. Vše ostatní bylo zakryté šťavnatou tropickou přírodou. Stáli jsme nad zelenou klenbou moře tropického pralesa, na kterou dole navazovalo jasnou modří skutečné moře – Karibské. Byl to úchvatný pohled. Opravdu důstojná svatyně pro pokorné rozloučení. Dole při pobřeží ležel před námi Holubí ostrov (Pigeon Island), mořská rezervace, kde jsme prožívali krásné chvíle prvního zasvěcení podmořskému světu. Všichni jsme byli dojati. S pohnutím jsme sledovali, jak se obrovský oranžový kotouč blíží k hladině. *„Hergot! To je poslední západ slunce v Karibiku. To se musí vyfotit!“* Tvrdý návrat do reality. Zvláště když víte, že vhodná chvíle, než slunce zapadne do moře, trvá tak půl minuty. To není jako u nás, kde si slunce rozmýšlí, kdy zapadne a obloha se pomalu zbarvuje do ruda a pak zatmívá. Tady je to jinak. Pořád je světlo, pak slunce náhle vklouzne do moře a je tma. *„U Bucků zhasli!“* To je hospoda, kde občas vypadne proud. Tak nám to připadalo i teď.

Tyto herkuly z chovu můžete vidět v muzeu v Protivíně

Ale slunce je ještě nad obzorem, a proto chvátám. Spěšně vyjímám foťák z pouzdra a mířím s ním na slunce. Už je však pozdě. Je málo světla. Automatika mne upozorňuje, že potřebuje osminu vteřiny. To se v ruce nedá udržet. A stativ tu nemám, a i kdybych měl, stejně bych ho nestihl postavit. Nedá se nic dělat, musím to risknout. Opírám se o kmen stromové kapradiny, fotoaparát tisknu k čelu, lokty si zapírám na prsou a mačkám spoušť. *„Cvak,“* slyším, jak se otvírá závěrka. *„A cvak,“* závěrka se zavřela. *„To nemůže vyjít. To musí být roztřesené,“* hodnotím situaci. Ale ať je to, jak chce, další snímek už neudělám. Slunce zapadlo. Bylo to krásné. Ještě chvíli tiše stojíme a zíráme na temné a nekonečné moře.

Ale dosti sentimentu, do práce. Vybalujeme prostěradlo a napínáme ho mezi zaparkované auto a kmen stromu. Bílá plocha je nasměrována nad koruny pralesních velikánů. Mezitím kluci startují elektrocentrálu. *„Blaf, blaf, blaf,“* a chcípá. Znovu. *„Blaf, blaf, blaf, blaf,“* a ticho. Jen klid. Už není kam spěchat. *„Blaf, blaf, blaf, blaf, blaf,“* centrála chytila a jede. Rozsvěcujeme silnou kryptonovou žárovku. Plátno září nad pralesem. Je jistě vidět až z pobřeží i z ostrovů. Vidí ho zaru-

Malé Antily – 47. díl: Zakázané ovoce

čeně i ti, kteří jsou zrovna na moři. Ti se asi diví. Doufáme, že ho uvidí také velcí motýli a brouci pralesa. Ti hlavně. Ti jsou pro nás důležití. Kvůli nim se namáháme. Čas běží, ale nic moc se neděje. Jen občas přilétne drobná můrka nebo malý brouček. Pro entomology možná zajímavé, pro nás ostatní nic. Všichni stojíme s připravenými síťkami a doufáme, že přilétne něco extra. Když je ten poslední večer! Ale kdo to asi ví, kromě nás?

Zhruba po hodině se začínají objevovat větší noční motýli. Frekvence příletů s postupující nocí vzrůstá. Chvílemi jsme natolik obklopeni míhajícími se můrami, že si jednotlivé kusy navzájem krademe a místy se i síťkami navzájem mlátíme. Je to vzrušující. Lovecká vášeň nás zcela opanovala. Že by to byl ventil našeho napětí z loučení a odletu? Dost možná. Noc postupovala a lov pokračoval v nezmenšené intenzitě. Pak se stalo něco nečekaného. Nad stromy těsně pod námi se ozval hluboký vrčivý zvuk připomínající malou helikoptéru. Zpozorněli jsme.

Náhle byl zvuk u nás. Mávali jsme síťkami jako smyslů zbavení. *„Máme ho, máme ho, nasviťte nám,“* ozývalo se za plátnem. Dva jsme rozsvítili baterky. Na zemi byly tři síťky a u nich klečeli Pavel a Tonda. Pavel začal lovit pod síťkami a opatrně s něhou vymotával velkého samce herkula antilského *(Dynastes hercules)*. To byl skutečný „majstrštyk“. Umělecké dílo, div přírody, zázrak, dar boha antilského pralesa. Prohlíželi jsme si ho ve světle čelovek a znovu žasli nad vynalézavostí přírody. Když jsme se vynadívali a vynadivili, vrátili jsme obřího brouka zpět pralesu. Nasbírali jsme legálně mnoho druhů brouků a motýlů. Toto byl jediný druh, který jsme si nemohli odvézt, protože patří mezi nejohroženější, a tak je zařazen do celosvětově chráněných druhů (CITES). To mu dává naději, že přežije. I my tuto naději podporujeme.

Náš poslední západ slunce

Už jsme na Guadeloupe několik herkulů měli v ruce. Bylo to tehdy, když jsme s kolegou Louisem ze správy Národního parku kontrolovali lapací pasti, používané pro výzkum početnosti populace herkulů na ostrově. Tehdy jsme si herkuly také vyfotografovali. Proto jsme mohli tohoto okamžitě pustit. Přesto, že jsme předtím herkuly viděli, byl odchyt tohoto jednoho něčím zvláštní. Tento obří brouk přilétl jen za námi a na poslední chvíli před naším odletem. Jako by v tom bylo něco symbolického. Jako by přinesl poselství. Výzvu k ochraně nádherné tropické přírody a rostlin a živočichů v ní žijících. Tak jsme to alespoň cítili. A tento pocit přetrval. Proto se snažíme svěřené poselství předat u nás doma. Proto instalujeme putovní výstavy, ukazujeme na přednáškách diapozitivy, píšeme články, a konečně i proto byly sepsány i tyto kapitoly o antilské expedici.

A ještě jeden úspěch. Sami můžete posoudit, že snímek západu slunce se docela povedl. No není to nádhera? Kýč jak bič? Kdepak, žádný kýč. Jen každodenní samozřejmost. Takových „kýčů“ má příroda v zásobě nepřeberné množství. Jsou krásné. A dodávají nám energii k dalšímu životu.

Text a foto KAREL PECL,
spolupracovník Prácheňského muzea v Písku a Záchranné stanice živočichů Makov

Knihovna vystavuje dětská díla na téma Boj s pandemií

Děti ze ZŠ J. K. Tyla a ZŠ T. Šobra se zapojily do výtvarné přehlídky Boj s pandemií, kterou minulý školní roky vyhlásil spolek W&ART. Jejich díla jsou nyní k vidění v dětském oddělení Městské knihovny Písek. Výstavu dnes zahájil organizátor přehlídky Pavel Štorkán za účasti starostky města Evy Vanžurové, autorů výkresů, ředitelů obou škol i učitelek výtvarné výchovy. Děti z prvního a druhého stupně tvořily obrázky na dvě témata – „Naši dnešní hrdinové“ a „Jak to vidím a cítím já“.

Organizátory československé výtvarné přehlídky Boj s pandemií jsou Univerzita Karlova, Slovenský institut v Praze, Česká centra a spolek W&ART. ***Petra Měšťanová, MÚ***

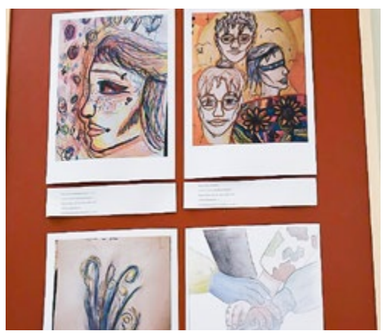

Vždyť je svět veliký otazník…

Možná to znáte. Jedu od kamaráda. Dělali jsme spolu dříví v lese až do večera. A pak jedu tím setmělým Pískem, a aby nebylo takové ticho, zapnul jsem si rádio. Většinou ho neposlouchám. A dávají zrovna pořad o skupině Olympic a pouštějí jejich písně. To byly první písničky, které jsem se učil na kytaru už na střední škole. Tak to nechám. Chytnul jsem už jen závěr, kdy moderátor říká o tom, kolik neskutečných desetiletí se už tato skupina kolem Dalibora Jandy drží na hudební scéně. Mezitím jsem už dorazil domů a zastavil. Vypnul motor. A sedím v potěmnělém autě a poslouchám dál. – V jedné z prvních písní s názvem Otázky se zpěvák a kytarista v jednom ptá: *„Jak dlouho budu zpívat a hrát?“* – Asi tehdy v utahující se normalizaci vůbec netušil, jak dlouho bude moci ještě zpívat a hrát. A že to bude nakonec tak dlouho… Nemáme si úplně dělat starosti, co bude zítra, dnešek má dost svých starostí… *(Mat 6:34)*. Mohli by ji pustit? A pustili… Taky jsem ji kdysi hrál… A já poslouchám s nostalgií tu několik desetiletí starou píseň a vzpomínám. A broukám si ním… A ona je docela aktuální…

Kolik mám ještě dní, než přijde poslední
Jak dlouho budu zpívat a hrát
Kolik je na zemi cest, kterou mám dát se vést
Nebo už myslet mám na návrat
Posečkej lásko má okamžik
Vždyť svět je veliký otazník
Pořád se jenom ptáš a odpovědi tý se nedočkáš…

Jak dlouho budu zpívat a hrát…? – Zase jsem musel přerušit zpívání a hraní na Oddělení následné péče, chtěl jsem obnovit i naše zpívání ve Vráži… Teď to úplně nejde. Na jak dlouho nevím. – Kolik je na zemi cest…? – Teď už se skoro všechny zavřely – Izrael jsme už několikrát odložili, dovolenou jsem pro semafory a práci nestihl. Tak moc mi chybí moře a už bych to potřeboval… Kolik cest ještě zůstane? Kterou mám dát se vést…? – No, to se taky ptám, denně se modlím za moudrost, abych šel tou správnou. Posečkej, lásko má, okamžik.Vždyť svět je veliký otazník…? – A to mi už začaly naskakovat otázky. Pořád se jenom ptáš a odpovědi tý se nedočkáš. – Anebo jich je tolik a pro mě protichůdných a někdy nelogických, že se v tom nevyznám. Ale nejsem odborník. A mohl bych pokračovat s Markem Ebenem – Já se v tom nevyznám, já se v tom neorientuji…

A doposlouchal jsem píseň Otázky. Vypnul rádio. A to už se mi spustila lavina otázek, které se ve mně za poslední rok naskládaly a skládají dál. A je jich víc než odpovědí. Skutečně dnes je svět veliký otazník. Jak to celé vzniklo, co se to děje kolem nás? Je to náhoda? Je to záměr? Je to z laboratoře? Je to únik? Je to biologická zbraň? Proč se virus chová tak nevyzpytatelně? Izoloval ho někdo? Pokud je to záměr, kdo je za tím? Co sleduje? Komu to prospěje? Jak je možné, že to přerostlo v globální pandemii? A dá se to kategorizovat jako pandemie? Proč postupně klekají ekonomiky států tohoto světa? Proč tak zásadně vzrůstá zadluženost? Splatí se vůbec někdy tyto dluhy? Na kolik desetiletí jsme zadlužili naše děti? Proč přichází ekonomická krize? Jak dlouho bude trvat růst cen? Přežijí to malí a střední podnikatelé? Kolik lidí se dostane na hranici chudoby? Co všechno ještě budou muset podstoupit naši zdravotníci? Co učitelé? Co rodiče? Co děti? Co celá společnost, kultura, sport, služby? Kolik firem ještě zkrachuje? Co můžeme ještě čekat? Je vakcína jediným řešením? Jediným návratem do normálu? Jedinou tečkou? A kolik jich ještě bude? A neoslabí to nakonec imunitu? A co se bude dít po tom? A proč se musí testovat jen neočkovaní, když infekční mohou být i očkovaní? Jak spolehlivé jsou testy? A proč loni vymizela chřipka? A proč se testuje plošně a ne jenom kolem ohniska nákazy? A jak je to s těmi léky levnými, ověřenými a bezpečnými? Jaké jsou krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé vedlejší účinky vakcíny? Je účinná? Platí to pro každého, že vakcína zmírňuje průběh nemoci a zabrání tomu nejhoršímu? Je bezpečná? Je potřebná? Proč nikdo nenese zodpovědnost? Jak je to s benefity a riziky vakcíny do budoucnosti? Proč vycházejí vědecké články a studie s tak odlišnými závěry? Jednou, že imunita po prodělané nemoci je mnohem lepší než po vakcinaci, abych den na to četl, že imunita po očkování je lepší než po prodělané nemoci. Proč jsou odborníci rozděleni? Proč jsou dvě barikády? Proč nespolupracují? Proč jsou jedni či druzí dehonestováni a zastrašováni, likvidováni na sociálních sítích, mazáni? Komu slouží media? Jakou roli hraje farmaceutický průmysl? Výrobci vakcín? Jakou roli hrají strážci sociálních sítí? Jakou roli hrají politici? Proč ten neustálý a vytrvalý tlak strachem? Proč tady pořád někdo rozděluje? Proč jsou dnes díky tomu všemu rozdělené rodiny, třídy ve školách, učitelé, zdravotníci, odborníci, vědci, politici, státy? Kdo to tady rozděluje? Chce snad i panovat? Nerozumím tomu. Ale cítím strach a vidím rozdělení. Ano strach a rozdělení. Směřuje to k tomu latinskému **divide et impera – rozděluj a panuj**? A je to léty ověřené, že znesvářené a rozdělené skupině se vládne snáze, než skupině semknuté a vnitřně jednotné. Nevím. Ale preventivně vnímám, že tedy nejlepším lékem v současnosti je víra, odvaha a naděje proti strachu a touha po spolupráci, zdravém rozumu a soudnosti, touha po respektu a jednotě proti pokusům o rozdělení.

A tak milý Bože, ukaž mi tedy prosím cestu v tomto bludišti otázek a rozhodnutí a veď mně po cestě přímé, abych byl zodpovědný za své zdraví a život a neohrožoval zdraví a život druhého.

Prosím dej mi víru, odvahu a naději, která zahání strach a prosím, abych byl tvůrce pokoje, jednoty v rozmanitosti a respektu k jinému názoru a jinému člověku, vždyť Tvé slunce svítí spravedlivě na všechny a to bez rozdílu. A především děkuji za Tvé zaslíbení: *„Dám ti prozíravost, ukážu ti cestu, kterou půjdeš, budu ti radit, spočine na tobě mé oko.“ (Žalm 32:8)* Děkuji.

ROSŤA HOMOLA
Oddělení spirituální péče – Nemocnice Písek

Divadélko Nitka – prosinec 2021

neděle 5. 12. od 14:30 hod.

Čert a Káča – loutková pohádka o tom, jak čert vyletěl z pekla do světa a nebojácná Káča mu ze světa udělala peklo. Vstupné 50 Kč

Neděle 12. 12. a čtvrtek 30.12. od 14:30 hod.

Vánoční koleda – příběh o tom, jak se Ebenezer Scrouge, nepřítel Vánoc, vánoční pohody i dárků, napravil a změnil. Vstupné 50 Kč.

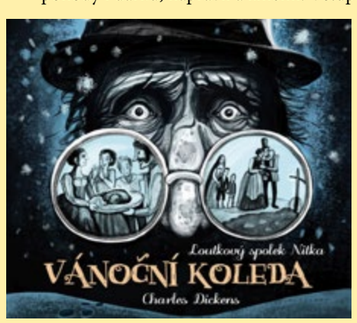

Neděle 19. 12. od 14:30 hod.

Narození Ježíška – loutková pohádka o narození malého Ježíška i o klanění tří králů. Vstupné 50 Kč.

LOUTKOVÉ DIVADLO Nitka Písek najdete na adrese **Bakaláře 43/6, 397 01 Písek (vchod vedle Charity)**

web: ***www.nitka-pisek.cz,***
tel. ***605 845 890****, Dagmar Černá*

REZERVOVAT VSTUPENKY NELZE – přijďte včas, začínáme přesně dle programu.

Vítáme a loučíme se

Narodili se:

2. 11. **Lucii Ježkové**, Čížová, dcera **Eimi Eva Sicherová**
2. 11. **Lucii Kolpekové**, Vrcovice, dcera **Lucie Bartošová**
2. 11. **Gabriele Belfín**, Mladá Vožice, syn **Filip Belfín**
4. 11. **Leontýně Urbanové**, Tyn n. Vlt., dcera **Laura Urbanová**
4. 11. Ing. **Martině Burkertové**, Dobřemilice, dcera **Ella Koutníková**
5. 11. Bc. **Kláře Kadlec**, Písek, dcera **Linda Kadlecová**
5. 11. **Stanislavě Procházkové**, Velešín, syn **Vladimír Procházka**
6. 11. **Alině Medvid**, Písek, dcera **Zlata Medvid**
6. 11. Mgr. **Lence Zlochové,** Vlkonice, syn **Pavel Zloch**
7. 11. **Jaroslavě Bezyk**, Čkyně, syn **Maxmilián Trenk**
7. 11. **Ivetě Louženské,** Drahonice, dcera **Laura Hraníčková**
7. 11. **Adrianě Tokárové**, Písek, dcera **Kate Tokárová**
8. 11. **Petře Soukupové**, Vodňany, dcera **Alexandra Turková**
8. 11. **Krystýně Puškové,** Písek, syn **Mikael Puška**
9. 11. Mgr. **Miroslavě Koštové,** Písek, syn **Vojtěch Košta**
9. 11. **Romaně Železné**, Písek, dcera **Tereza Staňková**
9. 11. **Stanislavě Husové**, Protivín, syn **Václav Husa**
10. 11. **Haně Taliánové**, Týn n. Vlt., syn **Jaroslav Poláček**
10. 11. Mgr. **Nikol Jiroutové**, Písek, dcera **Meda Jiroutová**
10. 11. Bc. **Kristýně Muškové**, Písek, dcera **Viktorie Dlasková**
11. 11. **Miroslavě Šejbové,** Milevsko, dcera **Elena Bečvářová**
12. 11. **Evě Buštové**, Drslavice, syn **Jan Sarauer**
12. 11. **Veronice Moravové**, Milevsko, dcera **Beáta Kolářová**
12. 11. **Adéle Novákové**, Tábor, syn **Matouš Novák**
13. 11. **Michaele Königové**, Písek, syn **Jan König**
14. 11. Mgr. **Michaele Brantnerové**, Písek, dcera **Olivie Cicvárková**
14. 11. **Evě Tůmové**, Husinec, dcera **Vendulka Tůmová**
15. 11. Mgr. **Adéle Baxové**, Písek, syn **Lukáš Sulek**

Zemřeli:

Pohřební služba Foitová – Vrba

1. 11. **Marie Bartošová**, Písek, *87 let*
8. 11. **Marie Kolářová**, Slabčice, *93 let*
8. 11. Ing. **Václav Štědronský**, Nová Vráž, *79 let*
9. 11. **Věra Nováková**, Písek, *77 let*
9. 11. **Věra Šímová**, Písek, *95 let*
10. 11. **Karel Takáč**, Písek, *64 let*
11. 11. **Jiří Bolek**, Písek, *86 let*
12. 11. **Stanislav Říha**, Chřešťovice, *73 let*
12. 11. **Václav Vlnatý**, Horní Záhoří, *81 let*

Pohřební služba Habich

1. 11. **Václav Janda**, Borečnice, *70 let*
1. 11. **Jaroslav Horálek**, Písek, *78 let*
2. 11. **Stanislav Pelikán**, Zalužany, *74 let*
5. 11. **Jaroslav Mošovský**, Písek, *74 let*
5. 11. **Jitka Průšová**, Písek, *86 let*
8. 11. **Petr Císařovský**, Albrechtice n. Vlt., *39 let*
8. 11. **Vasyl Kozlov**, Protivín, *42 let*
10. 11. **Marie Hodboďová**, Nová Vráž, *90 let*
11. 11. **Jarmila Vízecká**, Písek, *92 let*
11. 11. **Bronislava Almerová**, Písek, *60 let*
12. 11. **Jana Štulíková**, Písek, *74 let*
11. 11. **Vladimír Mareš**, Křešice, *66 let*
13. 11. **Jan Hrach**, Varvažov, *75 let*
15. 11. **Božena Kajtmanová**, Bavorov, 95 let
15. 11. **Petr Herbich**, Písek, 77 let

Pohřební služba Městské služby Písek

8. 11. **Marie Flašková**, Písek, 91 let
8. 11. **Blahoslav Cmunt**, Písek, 91 let
9. 11. **Josef Turek**, Stará Dobev, 84 let

14. listopad: Světový den diabetu

Na světě žije cca 500 milionů lidí s cukrovkou. V České republice se počet odhaduje diabetiků na jeden milion, t.j. každý 10. člověk, dospělí i děti, bez rozdílu věku. Diabetes mellitus se dotýká každého z nás, každý zná ve svém okolí nějakého diabetika.

Nemoc je známá od nepaměti, znali ji v dávném starověku, ale osud těch, kteří jí trpěli, byl neúprosný, čekala je jistá smrt.

Dne 14. listopadu 1891 se narodil objevitel inzulínu, kanadský lékař z University of Toronto, Sir Frederik Grant Banting. 27. července 1921 spolu se svým asistentem poprvé izolovali inzulín a aplikovali jej psům, kteří se po odstranění slinivky břišní stali diabetiky, a prokázali jeho hypoglykemický účinek. Psy se dařilo držet při životě a byli po čase dokonce živější a silnější. O rok později byl inzulín podán 14letému chlapci v diabetickém kómatu, který díky aplikaci inzulínu nezemřel.

ZDEŇKA STAŇKOVÁ,
Sdružení rodičů a přátel diabetických dětí v ČR a Diacel Písek

MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.
POHŘEBNÍ SLUŽBA
MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.
NEPŘETRŽITÝ PROVOZ VČETNĚ VÍKENDŮ A SVÁTKŮ
Pohotovost 604 221 737
Lesní hřbitov - mobil 737 206 711
ZAJIŠŤUJEME KOMPLETNÍ SLUŽBY
Lesní hřbitov - kancelář 382 212 011
E-mail: hrbitovy@ms-pisek.cz
WWW: www.ms-pisek.cz
ZAJISTÍME OD EKONOMICKÝCH AŽ PO LUXUSNÍ POHŘBY
KLIENT MÁ PRÁVO VYBRAT SI POHŘEBNÍ SLUŽBU
JSME DRŽITELEM CERTIFIKÁTŮ

POHŘEBNÍ SLUŽBA HABICH – Písek a okolí
od roku 1994
Budějovická 436 *(vedle Jikastu)*
Jeronýmova 312 *(za hl. poštou)*
www.pohrebnisluzbapisek.cz
e-mail: *habich@habichps.cz*
ZNAK KVALITY
Tel. **382 213 541 – 382 224 477**
Stálá služba SO, NE, svátky **606 627 983**

POHŘEBNÍ SLUŽBA
FOITOVÁ – VRBA
Písek a okolí
Harantova 415
Stálá služba 24 hodin denně, též SO, NE a svátky
Tel. 382 218 021, 606 484 553, 606 759 109
e-mail foitovadana@seznam.cz www.pohreb-pisek.cz

Místnost mého života

Přemýšlím nad interiérem naší čajovny. A taky nad svým životem. Už jsem tu takhle seděla kolikrát… Místnost, ve které sedím, je malá, čtvercová a zeleně vymalovaná, včetně stropu. Roh s jedním oknem dotvářejí orientální závěsy značící vchod. Po stěnách visí koberečky, papírové lampiony, kaligrafické dílko a nabídka čajů. Jsou tu tři nízké stolečky a okolo nich jsou matrace, koberečky, vyšívané polštáře a látky s orientálními vzory. Sedím na křesle, kterému někdo pravděpodobně uřezal nohy, a na proutěném stolku mám oranžovou konvičku s čajem. Líbí se mi tu. Ač bych po žádném kousku asi vyloženě neprahla, všechny jsou mi sympatické, a nutno podotknout, že podléhám i značné dávce nostalgie. Jak říkám, nesedím tu poprvé. U každého ze tří stolků se mi vybavuje nějaká vzpomínka a odevšad voní čaj a klid.

Umím si představit, že takto nějak bude vypadat můj budoucí domov. Bude mít duši. Kousky sice nebudou dokonalé, skoro dva žádné stejné, ale dohromady budou dávat naprostý smysl a vysílat přesně takovou náladu, jakou mají. Pod pojmem zelená výmalba se asi častěji skrývá něco negativního než pozitivní nádech a musím říct, že zelená v naší čajovně je pěkně sytá, a proto kontroverzní. Ale její sytost tlumí přítmí lamp a lampiony na zdech, a celý prostor harmonizují převážně červené doplňky a bambus a proutí. Prostě zen.

A sedí to. Šlape to. A dokonce je to opravdu dobré! A přitom bychom asi na poprvé řekli: červené dohromady se zelenou, ne. Zvláště ne sytě zelené výmalbě! Myslím, že je to jako v životě. Vymalovat

čajovnu na hráškově zelenou chtělo odvahu. Ale tahle odvaha se teď velice vyplácí. Stačilo pokoj dozařídit a všechno dává smysl. Jako v tom životě.

Stojím teď před celkem závažným rozhodnutím, kam po střední. Mám na výběr mnoho barev, kterými vymaluju svůj budoucí pokoj. A je hrozně těžké umět si obhájit tu sytě zelenou. Protože společnost si často neumí představit, že bude má místnost vymalovaná zeleně nebo sytě modře. Studenti po maturitě by si měli volit osvědčené neutrální barvy. Jenže já vím, že veškeré vybavení mé místnosti, mého života, bude originální, barevné, s příběhem a s duší. I když ještě nevím, jestli bude všechen nábytek z tmavého, nebo ze světlého dřeva. A přijde mi, že ta zelená celkem vystihuje moje nynější plány. Je to něco trochu šíleného. Ale já doufám, že v kontextu mého červeno-slaměného života to bude nakonec dávat naprostý smysl a že moje místnost, i když vše nebude stoprocentně ladit, bude prodchnutá příběhy, zážitky a mojí duší.

ALŽBĚTA ČÁPOVÁ,
studentka Waldorfského lycea

Občanská společnost před sto lety…

Na poslední straně najdete i dnes křížovku, jejíž tajenka se vztahuje k historii města Písku. Je fascinující, když se podíváme do historických materiálů a pokusíme si představit, jakým způsobem tu před nějakými sto dvaceti či devadesáti lety žili naši předkové… V Písku tehdy působilo pro nás až nepředstavitelné množství spolků, zájmových, dobročinných a neziskových organizací. Lidé se družili, vymýšleli a realizovali množství společných aktivit, snažili se o vzájemnou osvětu, pečovali o potřebné, nacvičovali společné písně i divadelní představení…

Jistě, i v současnosti působí v našem městě mnoho zájmových neziskovek – ovšem když si představím, že jen do toho jednoho ženského spolku, o němž je křížovka, se hlásilo přinejmenším dvě stě „členů“ – myslím, že asi především píseckých dívek a dam – tak naše současnost poněkud bledne. Pravda, naši předkové tehdy – chudáci – neměli TV seriály, internet, sociální sítě. Foto je z roku 1928, ze hry Ivo Vojnoviče Dáma se slunečnicí, režie Václav Krška.

ZDENKA JELENOVÁ

SUDOKU:

Vaším úkolem je co nejrychleji doplnit tabulku číslicemi 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádku, a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

	1					7	3	4
	7		8	5				
		2	4		7			
1			6	8				
8		6	1				5	
4					5		1	6
		9		6		1		
				7		9		3
7	3	5			4		2	

8		1				2		
				7	5			3
3	7							9
	3				8		9	
7	6		5			4		
		8	3				5	2
9			4			5		
								1
				1	6		8	

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

ŽENY V AKCI: Koncem 19. století v Písku vznikl *.../TAJENKA/...*, největší dámský spolek, který dbal o prohloubení ženské otázky a „povznesení kulturního života žen“. Zásluhy na jeho vzniku měla spisovatelka Vilma Seidlová - Sokolová *(foto).* Jeho členky pořádaly osvětové přednášky, recitační a hudební večery, divadelní představení a dobročinné aktivity. Cílem bylo mimo jiné připodobnit se spolkové činnosti spisovatelky Karolíny Světlé. Již při vzniku měl spolek údajně 64 členů, na konci správního roku již skoro 200 členů. V roce 1920 se jednoho představení účastnil prezident T. G. Masaryk.

Ze správných řešení zaslaných DO ČTVRTKA 25. LISTOPADU vylosujeme dva výherce knížek z Albatrosu. Řešení posílejte mailem: *redakce@piseckysvet.cz*, nebo SMS: 704 369 155, nezapomeňte uvést jméno, adresu a svůj telefon!

POMŮCKA: ANONA, ATAIR, ENCELADUS, ERET, GIZA, ISAC	HADÍ CITO-SLOVCE	ROBERT (DOMÁCKY)		PODNI-KOVÉ ODDĚLENÍ	ZN. LUTECIA	Začátek tajenky		JMÉNO LVICE	ZN. RHENIA	A TAK DÁLE (LAT. ZKRATKA)	PRYČ		ZKR. ATLETIC-KÉHO KLUBU	ZBĚŽNĚ	OSPRAVE-DLNĚNÍ	INIC. PILAROVÉ
ZN. ANTIMONU			BONBON / KLENÍ				NÁŠ BÝVALÝ HÁZENKÁŘ					ROSTLINA S DUŽNA-TÝMI LISTY				
DESCEN-SUS							ROKY / ŘÍMSKY 599					TÁBOR / FRAN-COUZSKÁ ŘEKA				
SMLUVENÉ SETKÁNÍ					ČESKÁ POLITICKÁ STRANA / RÁDCE MOHAMEDA				MRAVNÍ ČISTOTY / ÚZEMNÍ CELEK				CHEM. ZN. THALIA / KASÍROVAT			TISÍCOVKA (OBEC.)
STANICE TECHNICKÉ KONTROLY				JINAK ZVANÝ (Z LAT.) / PLOŠNÁ MÍRA						SMĚROVÝ ÚHEL / OMÁMILO ALKOHO-LEM						
	ADÉLA DOMÁCKY	BATOH / NATÉCT PO KAPKÁCH						NAŠE SPISOVA-TELKA / KOUZELNÝ PŮVAB								
LYŽAŘSKÁ VĚTROVKA							BRODIVÝ PTÁK / POBALT-SKÝ STÁT				CESTOVNÍ KANCELÁŘ (ZKR.) / ZN. TELLURU			KÓD LET. SPOL. AIR CANADA / EGYPTSKÁ BAVLNA		
SHROMÁŽ-DĚNÍ				ZAPLATIT PO ČÁSTKÁCH / ZN. TITANU								ZN. STŘÍBRA / Dokončení tajenky			HUDEBNÍ ZNAČKA	ZAŘÍZENÍ K OPÉKÁNÍ MASA BEZ TUKU
TRNOVNÍK					ANGL. VZDUCH / MOKNOUT				ZPŮSOB PRONÁJMU AUT / OTEC (KNIŽNĚ)							
	ION SE ZÁPORNÝM EL. NÁBOJEM / PRIMÁTI							ZN. MOUKY / ZÁMEZÍ VE FOTBALE			DOHLED / SKORO					
VLASTNÍ PRIMÁTŮM				OBČAS VLASTNIT / ZÁKRUT						VLAST-NÍVATI / ČÁST BEROUNA						
DĚTSKÝ POZDRAV			SLEPIČÍ SLABIKA / INCIÁLY FOTBALISTY PANENKY			CENNÝ PAPÍR / STARŠÍ VZTAŽNÉ ZÁJMENO			INDONÉS. OSTROV / PŘES					ZN. HLINÍKU / CITO-SLOVCE ÚDIVU		
EVRO-PANKA							ZÁCHOD / CIZO-KRAJNÝ PLOD								OBCHOD PRO KUTILY	SONDA
	MODRÁ BARVA	KLAVÍR / ZAKLADA-TEL SURREA-LISMU						PLÁČ / RUSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO (3.5.)					PĚSTITEL-STVÍ / STÁVAT SE DUTÝM			
KOMERČNÍ BANKA			ZNAČKA KILOTUNY / BEÁTA (DOMÁCKY)			POPĚVEK / PŘED-LOŽKA			RUSKÉ SÍDLO / TROPICKÁ DŘEVINA					ZN. BROMU / ŘÍMSKY 501		
ORÁNÍ					ORIEN-TÁLNÍ JÍDLO / KRYPTA						VÉST / FIBICHOVA SKLADBA					
NĚM. KLASICIS-TICKÝ SKLADA-TEL										ZPÍVATI / KÓD SVATÉ LUCIE					VLHKÝ HUMÓZNÍ LES	DOMÁCKY ISABELA
HVĚZDA V SOU-HVĚZDÍ ORLA						MEXICKÝ MLOK / ANGL. ZKR. RÁDIEM ŘÍZENÝ								ŘÍMSKY 51 / PŘED-LOŽKA		
BOBIZAČNÍ SLABIKA			SEVEŘAN				MĚSÍC SATURNU									
ZKRATKA TELEVIZ-NÍHO ZPRAVO-DAJSTVÍ			ZAČÁTEK ABECEDY				NĚM. ANO			PŘÍZRAK						